БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 58 (16.748). | 11 март 1977 йил, жума | Баҳоси 2 тийин.

◆ ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ БАҲОРИНИНГ ДАДИЛ ОДИМЛАРИ

◆ УЛУҒ ОКТЯБРГА БАҒИШЛАБ

◆ «КУМУШ ТОЛА» ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРИШ ЙЎЛИДА

◆ БАЙРОҚДОРЛАР ДАЛАДА

ТЕЖАМКОРЛИК — ЮКСАК ФАЗИЛАТ

Мамлакатимиз бой-бадавлат. Унинг жаҳон миқёсидаги иқтисодий қудрати муттасил юксалиб боряпти. Мамлакат экономикасини юксалтиришга партия ва ҳукуматимиз кўрсатаётган кундалик ғамхўрлик туфайли беш йиллик топшириқлари муваффақиятли бажарилмоқда. Бу эса ўз навбатида халқ моддий фаровонлигини юксалтиришга хизмат қилмоқда. КПСС XXV съезди ўнинчи беш йилликда мамлакат экономикасини ривожлантиришнинг улкан режаларини белгилаб, ёқилғи-энергетика ресурсларидан янада самарали фойдаланиш лозимлигини алоҳида таъкидлади.

«Жамиятимизнинг бойлиги нақадар кўпаймасин, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXV съездида, — қаттиқ иқтисод қилиш ва тежамкорлик халқ хўжалигини ривожлантиришнинг, халқимиз фаровонлигини оширишнинг энг муҳим шарти бўлиб қолаверади». Дарҳақиқат, тежамкорлик ҳар бир совет кишисининг меҳнатга коммунистик муносабатини белгиловчи юксак фазилатдир. Республикамиз — газ, кўмир, нефть каби табиий ресурсларга бой ўлка. Энергетика саноати барқ уриб ривожланмоқда. Ҳозирги вақтда Ўзбекистон ССР конларида қазиб олинаётган табиий газ мамлакат миқёсида 16 процентдан кўпроқни ташкил қилмоқда. Унинг республикамиз ёқилғи балансидаги ҳиссаси эса қарийб 70 процентга яқиндир.

Табиий газ халқ хўжалигини ривожлантириш вазифаларини ҳал этишда тобора кўпроқ аҳамият касб этмоқда. Электр энергия, кўмир, нефть сингари табиий газга бўлган талаб ҳам тобора ортиб бормоқда. Бу эса ёқилғи-энергетика ресурсларидан тағин ҳам рационал фойдаланиш, тежаб-тергаб сарфлаш лозимлигини кўрсатади. Қатор корхоналарнинг коллективлари ёқилғи-энергетика ресурслари самарадорлигини ошириш, уларни тежаб-тергаб сарфлаш соҳасида ибратли тажриба тўпладилар. Маҳаллий партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари электр энергияси ва бошқа ёқилғи ресурсларини тежаб-тергаб сарфлашда энг юқори кўрсаткичларга эришган коллективлар ва алоҳида ишчи-мутахассисларни рағбатлантириш тадбирларини кўриб, яхши иш қилмоқдалар.

Лекин ёқилғи-энергетика ресурсларидан фойдаланишга бефарқ қараётган, халқимизнинг бу ноёб бойлигини исроф қилишга, ундан хўжасизларча фойдаланишга йўл қўйётган корхона ва ташкилотлар ҳам йўқ эмас. Ўзбекистон ССР «Главгаз»и кейинги бир йилда ёқилғи ва иссиқлик энергиясидан қандай фойдаланилаётганлиги юзасидан республиканинг 62 корхонасида текшириш ўтказганда шу нарса аниқландики, йил давомида 4,7 миллиард куб метр табиий газ ишлатувчи бу корхоналар ўз корхоналари иқтисодий кўрсаткичларига зарар келтирмаган ҳолда, ортиқча меҳнат сарфламасдан туриб, қарийб 70 миллион куб метр табиий газни камроқ сарфлашлари мумкин эди. Бироқ, ускуналарнинг иши юзасидан қатъий режим ҳамда технология карталари бўлмаганлиги, маънавий жиҳатдан эскириб кетган ускуналардан ҳамон фойдаланилаётганлиги сингари сабаблар натижасида ёқилғини ортиқча сарфлашга йўл қўйилди.

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги корхоналарида табиий газдан тежаб-тергаб фойдаланишга тегишинча эътибор берилмаётир. Тошкент ва Навоий ГРЭСларида буғ ҳосил қилиш жараёни техника талаблари асосида қатъий бошқарилганда йилига 25 миллион куб метрдан кўпроқ табиий газни иқтисод қилиб қолиш мумкин. Ана шу корхоналарнинг раҳбарлари табиий газ энг қулай ва арзон ёқилғи эканлигини тан оладилар-у, бироқ, ундан самарали фойдаланиш ҳақида астойдил қайғурмаяптилар.

Ёқилғи ва энергетика ресурсларидан самарали фойдаланиш имконини берадиган техникавий тадбирларнинг бажарилиши устидан назоратни янада кучайтириш керак. Бу қимматбаҳо бойликни иқтисод қилиш юзасидан жуда муҳим техникавий тадбирлар ишлаб чиқилганлиги билан кифояланиб юрган корхона раҳбарлари борки, улар эндиликда бу тадбирларнинг амалга оширилиши учун таъсирли чоралар кўришлари зарур. Белгиланган тадбирларнинг мутахассислар кабинетларида қолиб кетиши оқибатида айрим участкалар, ҳатто катта-катта корхоналар ва тармоқлар исрофгарчиликка йўл қўймоқдалар. Енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналарида, шунингдек, республика халқ хўжалигининг бошқа айрим тармоқларида ёқилғи ва иссиқлик энергиясидан ҳамон қониқарсиз фойдаланилмоқда. Самарқанд шойи тўқиш фабрикасида, Фарғона консерва, Когон ёғ-экстракция заводларида, Бухоро бинокорлик материаллари комбинатида ишлаб чиқаришнинг асосий участкаларида ёқилғини ортиқча сарфлаб, юборишга йўл қўйилмоқда.

Тежамкорлик совет кишисига хос фазилатдирки, партия ташкилотлари ҳар бир ишчида ва мутахассисда ана шу олижаноб фазилатни муттасил тарбиялаб боришлари зарур. Ҳар бир участкада, корхонада ёқилғи-энергетика ресурсларидан иқтисод қилиб фойдаланиш мусобақасини кенг қулоч ёйдирайлик. Тежамкорлик юзасидан белгиланган тадбирларнинг бекаму-кўст адо этилишини таъминлайлик. Ҳар бир ишлаб чиқариш коллективининг социалистик мусобақаси якунларини кўриб чиққанда тежамкорлик соҳасидаги фаолиятига алоҳида аҳамият бериш, коллектив фаолиятининг шу жиҳатини чуқурроқ таҳлил этиш муҳимдир. Министрликлар, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари тежамкорлик режими устидан назоратни кучайтиришлари керак.

Тежамкорлик учун кураш — зарбдор фронт. Ишлаб чиқариш коллективларидаги жамоат кўриги кенгашларининг, область, шаҳар ва районлардаги кўрик штабларининг фаолиятини янада оширайлик. Хўжасизлик, исрофгарчилик, пала-партишлик, сифатсиз маҳсулот тайёрлашни келтириб чиқарадиган сабаб-оқибатларга барҳам бериши лозим.

Республикамизда тежамкорлик ва иқтисод қилиш жамоат кўриги қизғин давом этмоқда. Кўрик иштирокчилари халқ хўжалигини бутун чоралар билан ривожлантиришга имкон берадиган янги резервларни аниқламоқдалар, ишга солмоқдалар. Бу умумхалқ кўриги ишимизга якун чиқаришнинг усули бўлибгина қолмай, резервларни қунт билан излаш мактабига, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва сифатини ошириш, тежамкорлик ва иқтисод қилиш учун оммавий юришга айланиб кетсин, янги ижодий ташаббусларни ривожлантиришга хизмат қилаверсин. Тежамкорлик ва иқтисод қилиш юзасидан бошланган оммавий ҳаракат Улуғ Октябрнинг шонли 60 йиллик юбилейини барча соҳаларда муносиб кутиб олиш, беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун олиб борилаётган умумхалқ курашига янги бир тўлқин бўлиб қўшилиб кетсин.

ҲАММА НАРСА ТАХТ

Ҳазорасп районидаги Жданов номли колхоз чигит экадиган ва тупроқни ишлайдиган техникани Хоразм областида биринчи бўлиб тахт қилиб қўйди. Мутахассислар ремонт қилинган 50 та тракторнинг ҳаммасини ва тиркаладиган асбобларни яхши ва аъло баҳолар билан қабул қилиб олдилар.

Хўжаликнинг чўлқуварлари 1976 йилда пахтачиликни комплекс механизациялашда областда энг юқори кўрсаткичга эришдилар. Шунинг учун ҳам колхоз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

Бригадаларда ҳозир юбилей олди социалистик мусобақаси авж олдириб юборилди. Бу ерда далаларга маҳаллий ўғит ташиб чиқариш, ерларнинг шўрини ювиш мўлжалдагидан анча олдин бормоқда.

Колхоз деҳқонлари беш йилликнинг иккинчи йилида гектаридан 45 центнер «оқ олтин» ҳосили олиш учун курашга бел боғладилар.

(ЎзТАГ).

КЎКЛАМ — МЕҲНАТ БИЛАН КЎРКАМ

Деҳқон далага чиқди

Ноз билан, ишва билан фасллар келинчаги баҳор келди. Баҳор шамолидан, кўклам қуёшидан ўт-ўланлар кўкарди, қирадирлар яшил либосга кирди. Дарахтлар куртаги бўртиб қолди. Бу дамларни энтикиб кутган деҳқон эса далага отланди.

Кўклам — меҳнат билан кўркам, дейди халқимиз. Бунга амал қилган пахтакору сабзаводкор, маккажўхорикору соҳибкор боғбон далаларда иш бошлади. Бекобод районидаги «Партия XXV съезди» совхози далаларида ҳам иш қизғин бошланди. Кучли агрегатларнинг наъраси узоқ-узоқлардан эшитилади. Механизаторлар белни маҳкам боғлаб ишга киришганлар. Улар пайкалларни йириклаштириш, ерларни текислаш ва борона қилишни уюшқоқлик билан олиб боришяпти.

Совхоз заршунослари ўтган йили 2850 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 31 центнердан «оқ олтин» олган эдилар. КПСС Марказий Комитетининг илҳомбахш мактубидан руҳланган совхоз миришкорлари юбилей йилида ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш мажбуриятини олдилар. Суратларда: 1. Бешинчи бўлим 3-бригадаси агитатори Абдураим Давронов илғор механизатор Қурбонали Раҳимбердиев билан суҳбатлашяпти. 2. Пайкаллар бороналанаётир.

Т. Маҳкамов фотолари.

БЕДАПОЯЛАР КЕНГАЙМОҚДА

Фарғона области хўжаликларида беда экиш бошланди. Фарғона районидаги «Коммунизм», Навоий номли, Қува районидаги Энгельс номли, «Социализм», Ленинград районидаги Ленин номли колхозлар яхши тайёрланган ерларга ана шу қимматли озуқа экини уруғини биринчи бўлиб ташладилар.

Бу йил областдаги бедапоялар қарийб учдан бир баравар кўпайиб, 43 минг гектардан зиёдроқ майдонни эгаллайди. Фарғона деҳқонлари юбилей йилида мўл ҳосил етиштириш, ўтган йилларда экилган ўтлардан гектар бошига 120 центнердан, бу йил экиладиган ўтлардан эса 40 центнердан пичан тайёрлаш ниятидадирлар.

ПИЛЛАЧИЛАР БАҲОРИ

Жиззах областининг деҳқонлари дастлабки бир миллион туп тут кўчати ўтқаздилар. Бу йил кўкламда қўриқ ердаги янги хўжаликларда яна беш миллион туп кўчат ўтқазилади. Сув магистралларининг, йўлларнинг, қишлоқ ва посёлка кўчаларининг ёқаларига механизмлар ёрдамида кўчат ўтқазилмоқда. Янги тут кўчатларининг бир қисми пайвандланган, қолганлари дурагай кўчатлардир. Сербарг ва барги қуримайдиган «Таджикская бессеменая», «Қатлама» ва бошқа серҳосил тут кўчатлари ўтқазилади.

* * *

Пиллачилик бош бошқармаси агротехника бўлимининг бошлиғи Г. К. Ҳожиева бу хабарни шарҳлаб, бундай деди:

— Ўзбекистонда беш йилликнинг иккинчи йилида 60 миллион туп, пландагидан беш миллион туп кўп кўчат ўтқазиш мўлжалланмоқда. Бунинг учун кўчатлар тайёрлаб қўйилди, бу кўчатлар ўстириладиган зоналар белгиланди. Бу — пиллачилик учун қимматли озуқа базасидир.

Ҳозир республикада тут кўчатзорлари 39 минг гектарни ва қатор қилиб экилган дарахтлар 149 миллион тупни ташкил этади. Бу — юбилей йилида камида 24 минг тонна пилла олиш имкониятини беради. Ўтқазилган янги кўчатлар келгуси йилларда пилла етиштиришни кўпайтириш имконини яратади.

(ЎзТАГ).

ҒАЛЛАКОРЛАР ҒАЙРАТИ

«Каршистрой» территориал бошқармасига қарашли даштдаги совхозларнинг ғаллакорлари ўтган йил кузда 17 минг 500 гектар майдонга дон экишган эди. Оби-тобида экилган уруғ тезда униб чиқиб, яшил майсалар ҳосил бўлди. Деҳқонлар илик кунларнинг ҳар бир дақиқасини ғанимат билиб, ғалла майдонлари парваришини бошлаб юбордилар. Шуни ҳам таъкидлаш керакки даштдаги ғаллазорларнинг ҳаммаси суғориладиган унумдор майдонларга жойлашган. Ҳозиргача миришкорлар 10 минг гектар ғалла майдонини суғордилар. Ҳар куни 1,5—2 минг гектар майдондаги ғаллазорлар сувдан чиқарилмоқда.

ЁШЛАРНИНГ МЕҲНАТ ТАРБИЯСИ ВА КАСБ ТАНЛАШ МАСАЛАЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН УМУМРОССИЯ КЕНГАШИНИНГ ИШТИРОКЧИЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Сизларни — ёшларнинг меҳнат тарбияси ва касб танлаш масалаларига бағишланган Умумроссия кенгаши иштирокчиларини самимий табриклайман. Сизнинг кенгашингиз Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун, КПСС XXV съезди белгилаб берган социал-иқтисодий программани муваффақиятли бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақаси кенг авж олган шонли кунларда ўтмоқда.

Коммунистик партия ёшлар, уларни ўқитиш ва ҳар томонлама камол топтириш, йигитлар ва қизларни социалистик Ватанимизнинг бахт-саодати йўлидаги меҳнатга чуқур муҳаббат руҳида тарбиялаш тўғрисида ҳамиша ғамхўрлик қилиб келмоқда.

Бошқа республикалардаги каби Россия Федерациясида ҳам ёшларнинг меҳнат тарбияси соҳасида ижобий тажриба тўпланди. Мактабларни ҳунар-техника билим юртларини ва техникумларни битириб чиқаётган ҳар томонлама билимли ёшларнинг катта отряди ҳар йили халқ хўжалиги меҳнаткашлари сафига келиб қўшилмоқда. Ўз тақдирини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида меҳнат қилиш билан чамбарчас боғлашга қарор қилган ўрта мактабни битириб чиқувчиларнинг ватанпарварлик ташаббуси мамлакатимизда кенг кўламда қўллаб-қувватланмоқда ва оммалашмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси кўпгина педагогик коллективлар, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг зўр ғайрат ва собитқадамлик билан олиб борган ишларининг натижасидир.

Ўқувчиларнинг меҳнат тарбияси ташкилотчилари бўлмиш сизлар жамиятимиз ривожининг ҳозирги босқичи меҳнатнинг характери ва мазмунига, инсонни ҳаётга тайёрлашга нисбатан катта-катта талаблар қўяётганлигини яхши биласиз. Замонавий совет ишчиси бўлиш учун ғоявий этиқодли бўлиш, кенг политехника билимини эгаллаш, касбларни мукаммал ўрганиш, ўз ишига ижодий ёндашиш, жисмоний ва ақлий меҳнатни бир-бири билан уйғунлаштира билиш керак.

Шунинг учун ҳам ёшларга меҳнат тарбияси бериш, уларни ғоявий-ахлоқий ва гражданлик жиҳатдан чиниқтириш соҳасидаги барча ишларни комплекс уюштириш вазифаси ғоят муҳим эҳамиятга эгадир. Бу давлат аҳамиятига молик катта масала бўлиб уни ўқув юртлари, меҳнат коллективлари, жамоатчилик ва оиланинг куч-ғайратини бир жойга тўплаш йўли билан муваффақиятли амалга ошириш мумкин. Ёшлар танлаб олган касбида меҳнатнинг характеридан чуқур хабардор бўлган ва халқ хўжалигининг ҳал қилувчи соҳаларида актив меҳнат қилиш муҳимлигини тўла тушунган ҳолда ҳаётга қадам қўйишлари керак. Ёшларнинг ишлаб чиқаришда муқим ишлаши проблемаси зўр диққат-эътибор беришни талаб қилади.

Барча юқори синф ўқувчиларини корхоналарнинг таълим цехлари, мактабларо таълим ишлаб чиқариш комбинатлари, ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш бригадалари, мактаб ўрмон хўжаликлари, меҳнат ва дам олиш лагерларида ижтимоий фойдали меҳнатга жалб этишга имкон берадиган қулай шарт-шароитларни ҳамма жойда яратиш ҳозирги вақтда айниқса муҳим вазифадир.

Ўрта ҳунар-техника ўқув юртларининг ролини янада ошириш керак. Чунки улар таълимни ижтимоий фойдали меҳнат билан жуда яхши боғлаб олиб бормоқдалар. Шунингдек ўрта мактабни битириб чиққан ёшларга қисқа муддат ичида профессионал маҳоратни эгаллашга имкон берадиган техника билим юртларининг ишини такомиллаштириш лозим.

Партия, совет, касаба союзлари ва комсомол ташкилотлари ўқув юртлари, меҳнаткашлар коллективлари ва ота-оналар жамоатчилиги билан биргалашиб ёшларнинг меҳнат тарбияси ва касб танлаш системасини такомиллаштириш, самарадорлигини ошириш учун барча зарур ишларни қиладилар, деб ишонч билдиришга ижозат бергайсиз.

Л. БРЕЖНЕВ.

Дўстона визит билан

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устиновнинг таклифига биноан ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Бош министр ўринбосари ВСР миллий мудофаа министри армия генерали Во Нгуен Зиап бошчилигидаги Вьетнам Социалистик Республикасининг ҳарбий делегацияси расмий дўстлик визити билан 10 мартда Москвага келди.

Аэродромда делегацияни Д. Ф. Устинов, бошқа совет ҳарбий саркардалари кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида ВСРнинг СССРдаги элчиси Нгуен Хиу Кхиеу бор эди.

(ТАСС).

ЁШЛАРНИНГ МЕҲНАТ ТАРБИЯСИ ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК

Ёшларнинг меҳнат тарбияси ва касб танлаш масалалари юзасидан РСФСР Министрлар Совети томонидан чақирилган Умумроссия кенгаши 10 март куни Москвада ўз ишини бошлади.

Кенгашда партия, совет, касаба союз ва комсомол органларининг намояндалари, маориф ва таълимнинг турли бўғинларида ишлаётган педагоглар, мураббийлар катта коллективи, ёшларнинг мураббийлари, олимлар, маданият арбоблари, корхоналар ва ташкилотларнинг раҳбарлари иштирок этмоқдалар. СССР ва РСФСР министрлари, КПСС Марказий Комитети, Россия Федерацияси Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитетининг масъул ходимлари ҳам қатнашмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Советининг Раиси М. С. Соломенцев кенгашни очди. У КПСС Марказий Комитетининг бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг кенгаш иштирокчиларига табригини давомли қарсаклар остида ўқиб эшиттирди.

Ёшларни тарбиялаш, уни меҳнатда чиниқтириш, коммунистик қурилишнинг турли участкаларида актив ишлашга тайёрлаш ишига, деди М. С. Соломенцев, партиямиз, Совет давлати ҳамиша жуда катта аҳамият бериб келдилар. В. И. Ленин Совет ҳокимиятини ўрнатишнинг энг қийин даврларида бу ишнинг муҳимлигини таъкидлаган эди. Халқ хўжалиги турли тармоқларининг ривожланиши, жамиятимизнинг келажаги кўп жиҳатдан мамлакат қандай кадрларга эга бўлиши, ёшлар меҳнат фаолиятига қандай тайёрланиши билан белгиланади.

М. С. Соломенцев КПСС Марказий Комитетини, Марказий Комитет Сиёсий бюросини, ўртоқ Л. И. Брежневни ўқитувчилар, тарбиячилар, ёшларнинг мураббийлари, халқ маорифи ва ишлаб чиқариш ходимлари мамлакатга юқори малакали, билимдон, коммунизм ишига садоқатли кадрларни тайёрлаб бериш учун куч-ғайратларини тўла-тўкис сарфлайдилар, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини янгидан-янги муваффақиятлар билан кутиб оладилар, деб кенгаш иштирокчилари номидан ишонтирди.

РСФСР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. И. Кочемасов «КПСС XXV съезди ва ёшларнинг меҳнат тарбияси ҳамда касб танлаш соҳасидаги вазифалар» тўғрисида доклад қилди.

Кенгаш 11 март куни ўз ишини давом эттиради.

(ТАСС).

ТЕЗ ВА СОЗ ҚУРАЙЛИК!

Республикадаги қурилиш ва монтаж ташкилотларининг коллективлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган умумхалқ социалистик мусобақасига актив қўшилдилар. Бу коллективлар 1976 йилнинг январь-февраль ойларидагига нисбатан кўп капитал маблағ ўзлаштирдилар ва қурилиш-монтаж ишларини кўп бажардилар.

Республикадаги асосий пудрат министрликлари ва идораларининг ишини қуйидаги кўрсаткичларда ҳам кўриш мумкин:

	планнинг бажарилиши процент ҳисобида		1977 йилнинг январь-февраль ойларида 1976 йилнинг январь-февраль ойларидагига нисбатан
	январь-февраль ойларида	февраль ойида	
Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги	100,1	100,1	105,1
Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиш министрлиги	97	94	99,7
Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги	102	102	99,6
«Главташкентстрой»	100,6	100	102
«Узколхозстрой»	104	105	99
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	100,6	99,5	102
«Узглавводстрой»	103	104	95
Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш министрлиги	106	111	98
«Главсредазирсовхозстрой» [Ўзбекистон ССР территорияси бўйича]	102	98	100,8

Ана шу кўрсаткичлардан кўриниб турганидек, баъзи министрликлар ва идоралар ўз зиммаларига олган мажбуриятларнигина эмас, шу билан бирга давлат планларини ҳам уддалай олмадилар, ўтган йили эришилган иш суръатларини пасайтириб юбордилар.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги, шунингдек унинг Қорақалпоғистон АССРдаги 12-тресги, Хоразм областидаги 21-тресги, Сирдарё областидаги 22-тресги, Тошкент областидаги 23-тресги ва Андижон областидаги 24-тресги икки ойлик планни бажармадилар. Бу министрлик шу йилнинг январь ойидагига нисбатан ва ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан қурилиш суръатларини пасайтириб юборди.

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, «Главсредазирсовхозстрой», республика Қурилиш министрлигининг Гулистондаги 7-тресги, Фарғонадаги 8-тресги, Намангандаги 10-тресги, Термиздаги 165-тресги, «Узградострой» бирлашмаси, шунингдек республика Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигининг 93-тресги февраль ойи планини бажара олмадилар.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари, қурилиш ва монтаж министрликлари ва идораларининг коллегиялари қолоқ трестлар қурилиш бошқармалари ва механизациялашган кўчма колонналарининг иши билан жиддий шуғулланишлари, уларнинг қолоқлигини тугатиш юзасидан тадбирлар комплексини белгилаб, амалга оширишлари, уларга зарур ёрдамни кўрсатишлари лозим.

Коллективларнинг асосий эътибори, куч ва маблағлари биринчи кварталда ишга туширилиши лозим бўлган барча объектларнинг сўзсиз фойдаланишга топширилишини таъминлашга қаратилиши керак.

Буюртмачи министрликлар ва идоралар объектларни етишмаётган асбоб-ускуналар, кабель маҳсулоти, махсус материаллар билан қисқа муддатларда комплектлаш тадбирларини кўришлари зарур.

Трестлар, бошқармалар ва механизациялашган кўчма колонналарнинг бошланғич партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ташкилотчилик ва сиёсий ишларни кучайтиришлари, социалистик мажбуриятларни бажариш учун Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган социалистик мусобақани кенг авж олдиришлари лозим.

ЧОРВАДОРЛАР ЗАФАРИ

КПСС XXV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози чорвадорлари гўшт сотиш биринчи квартал планини ошириб бажардилар. Қабул пунктларига топшириқдаги 350 центнер ўрнига 430 центнер гўшт топширилди.

Шунингдек, «Красный водопад» тажриба базаси чорвадорлари 470 центнер ўрнига 590 центнер, «Правда» колхози 140 центнер ўрнига 210 центнер, «Октябрь» колхози чорвадорлари эса 120 центнер ўрнига 150 центнер гўшт топшириб, биринчи квартал планини ошириб бажардилар.

* * *

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қароридан руҳланган «Таллимарон» совхози чорвадорлари Термиз районида биринчи бўлиб давлатга гўшт топшириш квартал планларини анча ортиғи билан бажардилар. Қабул пунктларига 170 центнер ўрнига 232 центнер семиз ва арзон гўшт етказиб берилди.

Совхоз чорвадорлари ярим йиллик гўшт топшириш планини апрель ойида уддалаш учун ғайрат билан меҳнат қилаётирлар.

* * *

Чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилган Самарқанд районидаги «Партия XXV съезди» совхози бўрдоқибоқарлари биринчи квартал планини муддатидан олдин ошириб адо этдилар. Улар шу кунга қадар қабул пунктларига 60 центнер бўрдоқи гўшт топширдилар.

Бўрдоқибоқарлар гўшт тайёрлаш планини Улуғ Октябрь байрамигача бажаришга аҳд қилдилар.

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ СЕКРЕТАРЛАРИНИНГ СЕМИНАРИ

ЯНГИЕР [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Бу ерда Жиззах, Самарқанд, Сирдарё ва Тошкент областлари сув хўжалиги қурилиш ташкилотлари бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг уч кунлик семинари бўлиб ўтди.

Семинар иштирокчилари Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари В. А. Ҳайдуров, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети сув хўжалиги бўлимининг мудири В. И. Сускин, Янгиер шаҳар партия комитетининг секретари Т. Қурбонбоев ва бошқа ўртоқларнинг турли мавзудаги докладларини тингладилар ҳамда ўзаро тажриба алмашдилар. Бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг областлараро семинари сермазмун ўтди.

* * *

НУКУС [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Нукус районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозида Ўзбекистондаги ғаллачилик ва шоличилик билан шуғулланадиган колхоз ва совхозлар бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг уч кунлик семинари бўлиб ўтди. Семинарда Ўзбекистон ССР тайёрлаш министри А. Ашуралиев ўнинчи беш йилликда республикада ғаллачиликни ривожлантириш вазифалари, Қорақалпоғистон область партия комитетининг секретари Қ. Маткаримов Амударёнинг қуйи этакларида шоличиликни ривожлантириш истиқболлари, шоличилик илмий тадқиқот институтининг директори, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Х. Ўрмонова шоличиликда фан ютуқлари ва илғор тажрибалар, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлими мудирининг ўринбосари М. Ф. Солдатов КПСС XXV съезди қарорлари асосида ғоявий-тарбиявий ишларнинг усул ва услубларини такомиллаштириш ва бу ишларнинг таъсирчанлигини янада кучайтириш вазифалари мавзуларида доклад қилдилар. Семинар қатнашчилари ўзаро тажриба алмашдилар. Автоном республикадаги илғор шоликор хўжаликлар иш тажрибаси билан танишдилар.

● ФАРҒОНА

ПЕШҚАДАМЛАР

Мамлакатимизнинг кўпгина енгил саноатчилари Совет ҳокимияти 60 йиллиги шарафига юбилей кунигача икки йиллик нормани адо этишга сўз беришган. Мана шу илғорлар сафида Қува тикувчилик фабрикасининг бир қанча чеварлари ҳам бор.

Қувалик тикувчилар ўтган йилги планларини анча ошириб бажардилар. Улар съездлар йилидаги муваффақиятларини қўлдан бермаслик учун январь ойининг биринчи кунлариданоқ аниқ маромда тер тўкмоқдалар. Бу нарса февраль ойи маррасини барвақт эгаллаш имконини берди. Фабрика эришаётган ютуқларда Саодат Маҳмудова, Эътибор Абдураҳмонова, Сотқиной Охунова, Моҳира Йўлдошева, Гулчеҳра Раҳимова, Мамлакат Каримова, Сорахон Олимоваларнинг салмоқли ҳиссаси бор. Улар ойлик топшириқларини 140-150 процент бажармоқдалар.

Фарғона азотли ўғитлар заводида триацитат целлюлозаси ишлаб чиқариш бўйича асбоб-ускуналарни монтаж қилиш қизғин бормоқда. Бинокорлар ва монтажчилар Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига бу ишлаб чиқариш линиясини муддатидан илгари шу йилнинг ўзидаёқ фойдаланишга топширишга сўз беришган. Суратда: илғор бинокорлардан (чапдан ўнгга) Э. Аблямитов, Э. Сейтасанов, Ш. Умеров, М. Воронов ва Й. Дўсматовлар навбатдаги ишлар ҳусусида ўртоқлашмоқдалар.

Г. Бойко фотоси. (ЎзТАГ).

ДЕПУТАТ ВА ҲАЁТ

ЕР, ЎҒИТ, ҲОСИЛ

Пахтачи районидаги Мисит қишлоқ Советида иккита пахтакор колхоз бўлиб, ҳар иккаласининг деҳқончилик қиладиган ерлари Зарафшон дарёси қирғоқларига ва Ўртачўл бағрига туташиб кетган. Ҳар икки хўжаликда янги ерларни ўзлаштириб, деҳқончилик оборотига киритиш ҳисобига беда ҳамда маккажўхори экин майдонлари анча кенгайтирилди ва алмашлаб экиш тўла жорий этилди.

— Колхозларимиз пахтабеда алмашлаб экишга ўтиши билан, — деди қишлоқ Совети раиси Абдуазиз Аллаёров, — кичик-кичик карталар йириклаштирилди. Бекорчи йўллар, ариқлар, уватлар, эски ҳовли жойлари бузилиб, ерга ер қўшилди. Катта ва яхлит карталар вужудга келтирилди Пахтачилик бригадалари йириклаштирилиб, уларнинг экин майдонлари 100 гектар ва ундан оширилди. Эндиликда Киров номли колхозда 11 та йирик бригада бор. Бу тадбир ҳайдов ва чопиқ тракторларидан, хусусан терим машиналаридан унумли фойдаланишни янада яхшилади Ҳосил етиштириш, йиғиштириб олиш жараёнлари жадал механизациялаштирилиб қўл меҳнати камайтирилди, йилдан йилга яхши кўрсаткичларга эришмоқдамиз.

Қишлоқ Совети депутатлари, бригада бошлиқлари, механизаторлар бойлигимиз манбаи бўлган ердан мумкин қадар унумли фойдаланишга, унинг ҳосилдорлигини оширишга ҳамиша эътибор бериб келмоқда. Тупроқ унумдорлигини оширишда муҳим омил ҳисобланган минерал ва маҳаллий ўғитлардан картограмма асосида фойдаланмоқдалар. Қишлоқ Совети бўйича 2218 гектар ерда пахта, 1496 гектар ерда дон етиштирилади. Алмашлаб экиш схемаси бўйича ҳар йили кузда қанча эски беда бузилса, кўкламда шунча ерга янги беда экиб борилади.

Колхозларда ва бригадаларда маҳаллий ўғит обороти деган ибора пайдо бўлди. Экин майдонлари навбати билан маҳаллий ўғитга яхшилаб тўйдирилади. Ҳар гектарига ўрта ҳисобда 30-35 тоннадан чиритилган маҳаллий ўғит солинади. Бунга чигит экиш билан бир йўла солинган ва ғўзани суғоришда «шарбат» қилиб оқизилган ўғитлар ҳам киради. Бригада бошлиқлари, участка агрономлари маҳаллий ўғит оборотини кенг жорий эта бориш ва такомиллаштириш учун унинг технологиясини жуда яхши ўзлаштириб олганлар.

Ернинг унумдорлигини оширишда давлатдан олинаётган минерал ўғитлардан ҳар бир картадаги конкрет шароитлар ҳисобга олинган ҳолда, дала картограммаси асосида фойдаланилади. Йиллик норманинг 70 проценти кузги шудгор олдидан ерга солинади. Қолгани чигит экиш билан ғўзани биринчи ва иккинчи суғориш олдидан берилади. Қишлоқ Советининг агроном Абдуназар Абдуалимов раислигидаги қишлоқ хўжалик доимий комиссияси минерал ва маҳаллий ўғитлардан ана шундай тартибда фойдаланиш устидан системали назорат қилиб боради. Уни ташкил этишда актив қатнашади.

Қишлоқ хўжалик доимий комиссиясига турли мутахассисликдаги депутатлар киритилган. Унинг аъзоларидан Облоқул Раҳимов — экономист, Олмос Тошев — агроном, Фотима Қодирова — механизатор, Мусаллам Қодирова — чорвадор. Комиссия аъзолари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг етакчи тармоғи ҳисобланган пахтачиликни ривожлантиришга, ғўзани сифатли парвариш қилишга алоҳида эътибор берадилар. Ҳар бирининг депутатлик дафтари бор. Депутатларнинг сессиялар орасида кима ишлар қилганлиги, қандай наказлар тушганлиги ва уларнинг қандай ижро этилганлиги ушбу дафтарда ёзиб қўйилади.

«Самарқанд» колхозида ғўзани группа усулида суғориш яхши уюштирилганлиги ҳақидаги тажриба ўртага ташланди. Қишлоқ хўжалик доимий комиссияси бу тажрибани Киров номли колхознинг барча бригадаларида ҳам кенг ёйди. Доимий комиссиянинг фаолияти билан бригадаларда ва участкаларда, ҳар гектар ерда ғўза тупларининг нормал қалинликда бўлишига эришилди. Чигитни кенг ва қўш қаторлаб экиш усули тобора кенг қўлланилмоқда. Қишлоқ Советининг депутати Норхол Қурбонова бошлиқ бригада икки йилдан бери шу усулда чигит экиб, ҳар гектар ерда 135-140 минг тупдан ниҳол ўстириб, Пахтачи райони бўйича пахтадан энг юқори ҳосил етиштирмоқда. Бригада 1975 йили гектаридан 62 центнердан хирмон кўтарганди. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида гектаридан 63,4 центнердан пахта топширди. Доимий комиссия ва бир группа депутатларнинг ташаббуси билан бултур колхозларнинг 24 та пахтачилик бригадасидан 17 тасида шундай усул жорий қилинди. «Самарқанд» колхозидан депутат Хўжаёр Халилов, Шукур Номозов, Киров номли колхоздан Офтоб Қодирова, Мухтор Тўхтаниёзов, Ленин ордени кавалери Барно Облоқулов, Облоқул Раҳимов бошлиқ бригадалар ҳам илғор агротехника тадбирларини амалга ошириб, гектаридан 50 центнер ва ундан ошириб пахта етиштирмоқдалар.

Қишлоқ Советида ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили самарали якунланди. 9330 тонна ўрнига 11276 тонна пахта етиштирилиб, план 122,7 процент қилиб бажарилди. Ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 47,4 центнердан пахта топширилди. Етиштирилган ҳосилнинг қарийб 88 проценти машиналарда териб олинди. Фотима Қодирова, Ботир Шомиев, Юсуп Ўтаев («Самарқанд» колхозидан), Икромбой Шодиев, Искандар Жўраев, Асрор Зулмонов, Алиқул Ражабоев (Киров номли колхоздан) каби депутатлар «зангори кема» бункеридан мавсумда 300-350 тоннага етказиб пахта тўкдилар. Киров номли колхозда ҳар бир машинанинг мавсумдаги ўртача иш унуми 192 тоннани ташкил этди.

Қишлоқ Советида съездлар йилининг бошқа соҳалари ҳам яхши кўрсаткичлар билан якунланди. Ғалла тайёрлаш плани 133, пилла — 129, чорва туёғи сақлаш плани 106,2 процент бажарилди. Гўшт харид қилиш плани 165 процент ва сут плани 104,4 процент адо этилди. Топшириққа нисбатан кўп миқдорда тухум етказиб берилди. Колхозларда 7216 тонна ўрнига 14 минг тонна беда ва силос жамғарилиб, чорва қишлови бехатар ўтказилмоқда. Ана шулар туфайли қишлоқ Советидаги ҳар икки колхознинг умумий йиллик даромади ишлаб чиқариш планида кўзда тутилган 5226 минг сўм ўрнига 7530 минг сўм ёки 144 процент қилиб бажарилди. Колхозчилар ва сувчи ҳамда механизаторларнинг иш ҳақи бир йил ичида қарийб 1,5 марта ошди

Мусобақада ғолиб бўлган Мисит қишлоқ Советининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг Мактубини, Партия Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва комсомол Марказий Комитетининг 1977 йилги Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ҳақидаги қарорини баланд руҳ билан кутиб олдилар. Депутатлар ва активлар, барча колхозчилар тарихий ҳужжатларни якдиллик билан маъқуллаб, Октябрнинг 60 йиллиги шарафига ҳар гектар ердан 50 центнердан «оқ олтин» етиштиришга ваъда бердилар ва ҳозир кўклам дала ишларини авж олдириб юбордилар.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

редакция почтасидан

«Совет Ўзбекистони» редакциясига кеча 83 та хат, 7 та фотосурат келди. Қуйида ана шу хатларнинг айримларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

35 ЙИЛДАН СЎНГ

Қирмизи хола 1942 йилда эри Ражаб Ёқубовни фронтга кузатиб, тўрт фарзанд билан қолди. Уруш даври қийинчиликлари туфайли қизлари Ойсоат ва Майсара, ўғли Абдуназарни болалар уйига жойлаштириб, ўзи Шўрчи районидаги Карсаган қишлоғидан кенжа қизи Зулайҳо билан Денов районидаги Кенагас қишлоғига кўчиб кетди. Онасидан ажраган Зулайхо шу ерда ўсиб-улғайди.

Фронтдан қайтган Р. Ёқубов фарзандлари билан дийдор кўришди, фақат кенжа қизинигина топа олмади.

Яқинда деновлик бир йигит карсаганликлар билан учрашганда, Қирмизи опанинг қариндошлари борми, деб сўраб қолди ва қизи ҳақида сўзлаб берди. Шу тариқа Зулайҳонинг дараги топилди. Уруш туфайли бир-биридан ажраган жигарбандлар 35 йилдан сўнг учрашишди. **А. ҲАМРОЕВ.**

ОРДЕНЛИ ЧОРВАДОРЛАР

«Олтинсой» совхози Хатирчи районидаги йирик чорвачилик хўжалигидир. 86 отарда 25 минг бошдан зиёд совлиқ парвариш қилинмоқда. Чиқимга йўл қўйилмаётир. 6100 тоннадан зиёд дағал хашак ва беда жамғарилган эди. Дағал хашак 10 та ДКУ аппарати билан майдалаб берилмоқда.

Моҳир чўпонлар Отақул Жабборов, Раббим Бобоёров, Пирмат Нурматов, Мурод Расулов сингарилар ўз бокимларидаги совлиқларни яхши парвариш қилиб, уларни қишдан семиз ва соғлом олиб чиқдилар. Бу азаматлар 1976 йилда Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган муваффақиятлари учун яқинда орден ва медаллар билан тақдирландилар.

Б. ИМОМОВ.

БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА

Пискентдаги пахта тозалаш заводи ишчи-хизматчилари шу йилнинг 16 апрелида Улуғ доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 107 йиллиги ва Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига ўтказиладиган коммунистик шанбаликни уюшқоқлик билан кутиб олишга аҳд қилдилар. Куни-кеча бу ерда шанбаликни ўтказишга бағишланган митинг бўлиб ўтди.

Митинг қатнашчилари коммунистик шанбалик куни 51 тонна тола, 91 тонна чигит, 7 тонна линт ишлаб чиқаришга, шунингдек, завод территориясига 600 туп дарахт, 1000 туп турли гул кўчатлари ўтказишга қарор қилдилар.

Заводда шанбаликка 660 ишчи-хизматчи иштирок этади. Шу куни бир неча минг сўмлик иш ҳақи ўнинчи беш йиллик фондига ўтказилади.

О. АБДУРАҲМОНОВ,
Тошкент области.

Шунингдек, наманганлик О. Юсупов, Р. Қурбонов, Ш. Нуралиев, И. Зокиров, А. Қорабоев, қорақалпоғистонлик И. Семенко, У. Йўлдошев, У. Холмашев, бухоролик А. Абдуллаев, А. Охунов, У. Нукаров, Н. Маллаев, Қ. Латипов, андижонлик Т. Ғойибов, И. Исмоилов, А. Ваҳобов, хоразмлик У. Алимова, О. Раҳимов, Д. Вонсова, самарқандлик Р. Долиев, Ш. Қувондиқова, М. Ҳаитов, қашқадарёлик Ш. Маҳмудов, М. Неъматов, тошкентлик З. Абдкалиева, А. Акромов, фарғоналик А. Мадраҳимов ва бошқалар ҳам шу куннинг муҳим мавзуларида хат-хабарлар йўллаганлар.

халқаро воқеалар

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

БРАТИСЛАВА. Словакия меҳнаткашлари ўртасида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақа тобора кенг авж олмоқда. «Янги меҳнат совғаларимизни Улуғ Октябрга бағишлаймиз» деган шиор остида ўтаётган бу оммавий ҳаракат олтинчи беш йиллик иккинчи йилининг топшириқларини ошириб бажаришда, ишчилар синфи, деҳқонлар ва меҳнаткаш зиёлиларнинг бирлигини мустаҳкамлашда муҳим восита бўлмоқда.

Ҳозирги вақтда республика корхоналарида ва қишлоқ хўжалик кооперативларида, шахталар ва қурилишларда меҳнаткашлар «олтмиш зарбдор смена», «ҳар куни рекорд қўйиб, сифатли ва самарали ишлаймиз», «Совет Иттифоқига аталган маҳсулотларни муддатидан илгари етказиб берамиз» деган шиор остида ишламоқдалар. Кўпгина коллективлар хом ашё, ёнилғи, электр қувватини тежаш, совет прогрессив тажрибаларини кенг жорий этиш юзасидан ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбурият олмоқдалар.

ХАЛҚ ТАЛАНТЛАРИНИНГ РАВНАҚИ

СОФИЯ. Халқ Болгарияси бадиий ҳаваскорлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб равишда кутиб олишга тайёрланмоқдалар. Шу санага бағишлаб СССР халқлари рақсларининг миллий конкурси, Пловдивда «Алеша» совет қўшиқлари фестивали, «Қизил лола» сиёсий қўшиқлар фестивали ўтказилади. Бундан ташқари ҳаваскор рассомлар асарларининг виставкаси уюштирилади, ҳаваскор коллективлар байрам шарафига янги махсус программа тайёрлайдилар.

КОНЧИЛАРНИНГ УЛКАН ЮТУҒИ

БУДАПЕШТ. Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини меҳнатда янги муваффақиятлар билан нишонлашга даъват этган Чепель металлурглари ва машинасозларининг ташаббусини биринчи бўлиб қўллаб-қувватлаган Венгрия шахтерлари ўз ваъдалари устидан чиқмоқдалар.

Вишонтадаги М. Торез номли кўмир карьерининг шахтёрлар коллективи йил бошидан бери бир миллион тонна юқори сифатли кўмир қазиб чиқарганлиги тўғрисида рапорт берди. Мамлакатдаги ҳеч бир кўмир карьери ҳозиргача шундай рекорд кўрсаткичга эришмаган эди.

КЕМА ЙЎЛГА ЧИҚДИ

БЕРЛИН Кечагина буёқдан чиққан ва бортига «Октябрнинг 60 йиллиги» деган сўзлар ёзилган теплоход Висмар шаҳридан йўлга чиқди. Бу теплоход Совет Иттифоқига топширилади. У Бойценбургдаги кемасозлик корхонасида қурилган «сузувчи меҳмонхона»дир. Шу корхонада бир неча йилдан бери СССР дарё флоти учун пассажир кемалар қурилмоқда. Улар пассажирлар учун ғоят қулайлиги, яхши сузиши ва ҳозирги замоннинг барча техника талабларига мувофиқлиги билан ажралиб туради

Кеманинг «Октябрь 60 йиллиги» деб аталиши бежиз эмас. Бойценбург кемасозлари Улуғ Октябрь юбилейини меҳнатда катта муваффақиятлар билан нишонлашга қарор қилдилар Бу йил улар кемасозлик тарихида биринчи марта илгариги иккита ўрнига учта пассажир кемасини қуриб сувга туширадилар. **(ТАСС).**

телетайп лентасидан

◆ **БУХАРЕСТ.** «ТУ-134А» совет самолёти Бухарестнинг Отопиень аэропортига келиб қўнди. Бу самолёт зилзиладан азият чеккан Бухарест аҳолисига ва мамлакатнинг бошқа районлари аҳолисига медицина ёрдами кўрсатиш учун қарийб тўрт тонна дори-дармон, хирургия асбоблари ва аппаратлар олиб келди.

Румыниянинг шикаст кўрган аҳолисига ғоят зарур бўлган дори-дармон ва буюмлар Болгария, ГДР, Югославия ва бошқа мамлакатлардан ҳам келтирилмоқда.

◆ **НЬЮ-ЙОРК.** Родезия ирқчи режимининг жазо отрядларида ажнабий ёлланганлардан қарийб 1.200 киши қатнашмоқда. АП информация агентлиги ана шуларни хабар қилади. Ҳинди-Хитойда жанг қилиш «тажрибаси»га эга бўлган америкаликлар ёлланган қотилларнинг катта процентини ташкил этади. Улар салкам 400 кишидир. АҚШнинг собиқ ҳарбий учувчилари, денгиз пиёда аскарлари ва бошқа ҳарбий мутахассисларидан инструкторлар сифатида кенг фойдаланилмоқда, шунингдек, Мозамбик территориясининг ичкарисига қароқчиларча бостириб кираётган штурмчи группалар составида бевосита қатнаштирилмоқда.

◆ **ПАРИЖ.** Франция меҳнаткашлари халқаро хотин-қизлар куни — 8 Мартни оммавий намойишлар ва митинглар билан нишонладилар. Умуммеҳнат конфедерацияси касаба союз бирлашмасининг, Франция Коммунистик партиясининг, Париж тараққийпарвар меҳнаткаш хотин-қизлар ташкилотларининг, ГАР, Юқори Сена, Вальде-Марн, Дром, Юқори Вьенна, Нор ва бошқа департаментларнинг даъвати билан меҳнаткашлар ўз ҳуқуқлари учун кураш куни ягона шиори остида шаҳар ва қишлоқларнинг кўчаларига чиқдилар.

850.000 ишчи аёл ва уч миллион пенсионер аёллар номидан ҳукуматга топширилган арзнома социал зулм ва камситишни айбловчи ҳужжат бўлди.

◆ **ДЕҲЛИ.** Ҳиндистондаги Пратапгарх шаҳри яқинида давлат трактор заводи қурила бошланди. Келгуси йилдаёқ ишга тушириладиган бу заводнинг лойиҳадаги қуввати бир йилда 6 мингта трактор ишлаб чиқариш учун мўлжалланган. Янги корхона Ҳиндистон экономикасида давлат секторининг позициясини янада кўпроқ мустаҳкамлайди.

◆ **НАЙРОБИ.** Бу йил Кения пойтахти муниципал бюджетининг 70 процентдан кўпроғи соғлиқни сақлаш ва халқ маорифи эҳтиёжлари учун сарфланади. Найробининг янги мэри Эндрю Нгумбу бу ерда сўзлаган нутқида ана шу гапни айтди. Шу йилнинг муниципал бюджетини ташкил этаётган 11 миллион Кения фунтидан, дейди Э. Нгумбу, қарийб 7,6 миллион фунти соғлиқни сақлаш ва маориф эҳтиёжлари учун ажратилди.

◆ **БРЮССЕЛЬ.** Бу ерда «Умумий бозор»га аъзо бўлган мамлакатларнинг ташқи ишлар министрлари иштирокида Министрлар Кенгашининг навбатдаги сессияси очилди. Сессия иштирокчилари, жумладан Португалиянинг Европа Иқтисодий Ҳамжамиятига аъзо бўлиб кириши, «тўққизлар»нинг Испания, Кипр, Япония билан муносабатлари масалаларини қараб чиқадилар, балиқчилик проблемаларини ва халқаро иқтисодий ҳамкорликка бағишланган конференцияга «Умумий бозор»нинг позициясини муҳокама қиладилар. **(ТАСС).**

АНГЛИЯ БОШ МИНИСТРИНИНГ ВИЗИТИ

ЛОНДОН, 9 март. (ТАСС). Англия бош министри Ж. Каллагэн АҚШ президенти Ж. Картер билан икки кунлик музокара ўтказиш учун бугун Вашингтонга жўнаб кетди. Улар Англия — Америка муносабатларидаги кўпгина ҳал этилмаган масалалар ва зиддиятларни муҳокама қилишлари керак.

Матбуотнинг таъкидлаб ёзишича, бу музокарларда йирик капиталистик мамлакатлар раҳбарларининг шу йил май ойи бошларида Лондонда ўтказиш мўлжалланган кенгашига катта эътибор берилади. Энг катта капиталистик мамлакатлар бошига тушган жуда мушкул иқтисодий кризисдан қутилиш иложини излаш «юқори доирадаги» шу кенгаш кун тартибига қўйиладиган асосий масала бўлади.

Англия бош министри Ж. Картер билан бўладиган музокараларда кейинги вақтларда АҚШда Европа иқтисодий ҳамжамияти мамлакатларидан келтирилган молларга кўпрок бож солиниши натижасида АҚШ билан «Умумий бозор» мамлакатлари ўртасида кескин тус олган зиддиятларни ҳам муҳокама қилади.

ОППОЗИЦИЯНИНГ НАЙРАНГЛАРИ

ИСЛОМОБОД, 9 март. (ТАСС). Покистон бош министри З. А. Бхутто бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида сўзга чиқиб, Миллий ассамблея (мамлакат парламенти) ҳозирги палатасига 7 мартда сайланган янги составнинг мажлиси бўлади ва янги ҳукумат тузилади, деб эълон қилди.

Маълумки, Покистоннинг ҳукмрон халқ партияси сайловда 200 ўриндан 155 ўринга эга бўлиб, катта ғалаба қозонди.

З. А. Бхутто Покистон Халқ партиясининг сайловда муваффакият қозонишига сабаб бўлган йўлни қатъият билан ўтказишини таъкидлади. Бу йўл давлат секторини янада ривожлантиришдан, прогрессив ер ислоҳотини амалга оширишдан, йирик капитал фаолиятини чеклашдан иборатдир. Покистон ўзининг ташқи сиёсатида суверенитетни ҳурматлаш ва ички ишларга аралашмаслик негизида барча мамлакатлар билан муносабатларни ривожлантириш йўлини ўтказаверади. Бош министр Ҳиндистон билан муносабатларни нормаллаштириш жараёнига бундан кейин ҳам катта эътибор берилади, деб айтди.

10 мартда Покистоннинг вилоят мажлисига сайлов бўлади. Аммо Покистон миллий уюшмасига кирган 9 та оппозициячи партиялар сайловга бойкот эълон қилиш ниятида эканликларини билдирдилар. Оппозиция раҳбарлари Покистон миллий уюшмаси депутатлари миллий ассамблеянинг қуйи палатаси ишида қатнашишдан воз кечади, деб қарор қилдилар. Оппозиция бунга гўё ассамблеяга сайлов «чекланган эркинлик» шароитида ўтганлигини баҳона қилиб кўрсатмоқдалар.

З. А. Бхутто оппозициянинг Покистон Халқ партияси зиммасига қўйган айбини рад этди. У бундай ҳаракатга уюшма раҳбарлари мағлубиятга учраганликларига тоқат қила олмаяптилар деб баҳо берди, оппозиция раҳбарлари фақат ўзларига маъқул бўлган натижаларни эътироф этишга тайёр, деб уқтириб ўтди бош министр.

З. А. Бхутто Покистон миллий уюшмасининг фаолияти тўғрисида гапириб, агар оппозиция қонунга қарши чиқишни давом эттираверса, ҳукумат тегишли чоралар кўради, деб огоҳлантирди.

Уюшма тарафдорлари сайлов кунларида Покистоннинг кўпгина шаҳарларида қуролли тўқнашувлар ва тартибсизликлар уюштирдилар. Натижада юзлаб кишилар ярадор бўлди, ўлганлар ҳам бор.

МАНТИҚҚА ВА ФАКТЛАРГА ХИЛОФ РАВИШДА

ВАШИНГТОН, 9 март. (ТАСС). БМТ инсон ҳуқуқлари комиссиясининг Женевадаги мажлисида АҚШ вакили Б. Тайсон Чилидаги президент Сальвадор Альенде бошлиқ қонуний ҳукуматни ағдаришга АҚШ даҳлдор эканлигини тан олди.

«Башарти биз Америка ҳукуматининг баъзи-бир одамлари, агентликлари ва хусусий группалар демократик йўл билан сайланган ҳукуматга қарши кўпорувчилик ролини ўйнаганлиги хусусида чуқур таассуф изҳор этмасак, Америка халқи олдида самимий бўлмаган бўлур эдик» — деди у.

Шу тариқа Б. Тайсон ҳақиқатда расмий Вашингтон Чилида демократия ва инсон ҳуқуқлари поймол этилганлиги учун бевосита жавобгар эканлигини тасдиклади.

Шу нарса эътиборни ўзига тортадики, Оқ уй билан Давлат департаменти БМТ инсон ҳуқуқлари комиссиясидаги ўз вакилининг берган баёнотидан дарҳол юз ўгиришга уриниб кўрдилар. Шу муносабат билан яқиндагина ўтказилган сайлов олди кампаниясида ҳозирги президент Ж. Картер айтган гапларни эслатиб ўтиш ўринлидир. «Ўтмишда биз сайлаб қўйилган ҳукуматлар, масалан, Чилидаги ҳукумат ағдариб ташланганлигининг ва у ердаги ҳарбий диктатура қатъият билан қўллаб-қўлтиқланганлигининг гувоҳи бўлдик», — деган эди у. Оқ уй вакили эса журналистларнинг Тайсон баёноти тўғрисидаги саволларига жавоб қайтариб, президент билан «ушбу баёнот хусусида маслаҳатлашиб олинмаган» эди, деган тўмток гапни айтишдан нари ўтмади.

Маълумки, Америка разведка органларининг фаолиятини текширган сенатнинг махсус комиссияси ўз докладида қуйидагиларни таъкидлаган эди: Халқ бирлиги блоки сайловда ғалаба қозонганидан кейиноқ Оқ уй Марказий разведка бошкармасини «С. Альенде бошлиқ ҳукуматнинг ҳокимият тепасига келиши Қўшма Штатлар учун мақбул бўлмас эди» деб хабардор қилган эди. Бу маҳкамага «Чилида ҳарбий тўнтариш ташкил этишда бевосита роль ўйнашни ўз зиммасига олиш» тўғрисида кўрсатма берилди.

АҚШ мадади билан ўрнатилган Пиночетнинг фашист режими уч ярим йилдан бери Чили халқига қарши ваҳшиёна жиноятлар қилиб келмоқда. Шу вақт ичида неча ўн минглаб чилилик ватанпарварлар қамоққа олинди, қийноққа солинди, ўлдирилди. Ҳозирги вақтда турмалар ва қамоқ лагерларида 6 минг сиёсий маҳбус азоб чекиб ётибди. Бундан ташқари 2.500 киши «домдараксиз йўқолганлар» рўйхатида турибди. Бундай кишилар рўйхати тобора узайиб бормоқда.

БМТ инсон ҳуқуқлари комиссиясининг махсус иш группаси докладида шу жиноятлар батафсил тасвирланган.

ХИТОЙДАГИ ЯНГИ ТАЙИНЛАШЛАР

ПЕКИН, 9 март. (ТАСС). Хитойдаги маҳаллий радиостанцияларнинг эшиттиришларидан маълум бўлишича, кейинги вақтларда ХХРнинг етти вилоятида янги раҳбарлар тайинланган.

Бу ўзгаришлар бутун Хитой микёсида партия ва давлат аппаратини Мао Цзэ-дуннинг хотини Цзян Цин бошчилигидаги «тўртлар гуруҳи»нинг тарафдорларидан тозалаш давом этаётганлиги билан боғланмоқда. Юньнань, Цинхай, Хэйлунцзян, Чжэнцзян, Цзянсу, Гуйчжоу вилоятларида ва Гуанси-Чжуан автоном районида янги кишилар тайинланган. Шу районларда «тўртлар гуруҳи»нинг нуфузи кўпроқ бўлган, деб фараз қилинмоқда.

Аввал бўлиб келгани сингари янги тайинлашларда ҳам бир кишининг ўзи ҳам партиявий, ҳам маъмурий йўл билан раҳбарлик лавозимларини эгаллайди, шунингдек маҳаллий ҳарбий округнинг сиёсий комиссари қилиб тайинланади.

Айни маҳалда марказий пропаганда органларига Цзян Цин гуруҳи билан алоқадор кишилар ўрнига янги раҳбарлар тайинланганлиги ҳам маълум бўлиб қолди. Цзян Цин Хитойдаги оммавий информация воситаларига жуда катта таъсир ўтказиб келган ва бу ерда айтишларича, кейинги йиллар мобайнида шу воситаларни ўз назорати остида тутган. «Жэньминь Жибао» газетасининг бош редактори, «Хунци» журналининг бош редактори, марказий радио ва телевидение директори ўзгартирилди.

КАПИТАЛ ДУНЁСИ:

ФОЙДАНИ ҲИСОБЛАМОҚДАЛАР

ВАШИНГТОН, 10 март. (ТАСС). АҚШнинг нефть-газ монополиялари 1977 йилнинг дастлабки ойларидаги фойдани ҳисоблаб чиқмоқдалар. Бу йил қиш фасли одатдан ташқари совуқ келганлиги туфайли улар мамлакатнинг ёқилғига бўлган эҳтиёжи кучайганлигидан фойдаланиб қолдилар. Масалан, Колумбия федерал округида иситиш ва коммунал хизмат ҳақи январь ойининг ўзида бирданига 22,7 процент кўтарилиб кетди. Газ баҳоси айниқса кескин ошди — 1975 йилнинг январидагига нисбатан 53,3 процент қимматлашди.

Американиклар ёқилғи қаҳатчилигидан азоб чекаётган бир пайтда компаниялар рекорд миқдорда фойда олмоқдалар, деб таъкидлайди конгресс аъзоси Г. Хэррис. Энг камайтириб кўрсатилган ҳисоб-китобларга қараганда, нефть-газ компанияларининг 1976 — 1977 йилги қиш фаслида табиий газ етказиб бериш соҳасидаги найранглари натижасида кўпгина саноат корхоналари ишни тўхтатишга мажбур бўлди, 3 миллионга яқин киши ишсизларнинг бусиз аҳм каттлашиб кетган сафига қўшилди.

Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги олдидан

ЎЗБЕКИСТОН ХАЗИНАСИНИНГ ОЛТИН ФОНДИ

Академик Р. Р. Шредер номидаги Ўзбекистон боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институтининг ўтмиши, ҳозири ва келажак порлоқ истиқболидан ҳикоят этамиз.

КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорини барча совет кишилари сингари республикамиз меҳнаткашлари ҳам зўр шоду ҳуррамлик билан кутиб олдилар, унда баён этилган фикрларни мамлакатимизда коммунистик жамият қурилишининг жанговар программаси деб қабул қилмоқдалар.

Октябрнинг ғалабаси бутун инсоният тараққиётининг боришини тубдан ўзгартириб, XX асрнинг энг асосий воқеаси бўлди.

Октябрь Ватанининг 60 йил мобайнида қўлга киритган муваффақиятлари социализм жамият ҳаётининг барча соҳаларида тарихда мисли кўрилмаган юксалиш суръатларини таъминлаганлигини яққол исбот қилди.

Ҳозир совет жамиятининг бутун ривожи КПСС XXV съезди ғояларининг тобора кучайиб бораётган таъсири остида давом этмоқда.

Қарордаги бу илҳомбахш сўзлар республикамиз меҳнатчиларининг қалбидан чуқур жой олди, уларни босиб ўтилган шонли йўлга яна бир карра назар ташлаб, эришилган оламшумул тарихий ғалабаларни мустаҳкамлаш ва янада кенгайтириш, партия XXV съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладлари ҳамда нутқларидан келиб чиқадиган хулосалар асосида қаҳрамонона меҳнат қилиш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш, сифатини яхшилашга чорламоқда.

ЎТМИШДАН БИР ШИНГИЛ

Академик Р. Р. Шредер номидаги Ўзбекистон боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институти кўп босқичда характерланади.

1898 йил. Туркистондаги кичкина тажриба станцияси замирида ўзбек қишлоқ хўжалик тажриба станцияси бунёдга келтирилди. Ҳаммаси бўлиб 4 киши ишларди ўша кезда станцияда.

1926 йил. Станция Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик тажриба станциясига айлантирилди.

1935 йил. Станция Ўзбекистон боғдорчилик станцияси деб юртила бошлади. Унинг ихтиёрида 60 гектар боғ бўлиб, 36 кишидан иборат илмий ходимлар иш олиб борар эди. Октябрь революциясидан кейин Ўзбекистонда боғдорчилик шахдам ривожлантирилди. 1936 йилнинг охирига келиб республикада давлат ва якка хўжаликлар ихтиёридаги боғ-токзорлар 22 минг гектарга етказилди. Лекин ҳосилдорлик анча паст эди.

1947 йил. Ўзбекистон боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институти ташкил қилинди.

Тарихий ҳужжатларнинг бирида «Академик Р. Р. Шредер номидаги Ўзбекистон боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институтида етиштирилган мева ва ток кўчатлари бутун Ўрта Осиё республикалари еридан ўзига муносиб ўрин топди, мевалар ва узумларни кўпайтиришга хамиртуриш ташлади» дейилади.

Октябрь революциясининг шарофати билан бу даргох Ўзбекистон хазинасининг олтин фондига айланди. Бундай дейишимизнинг боиси бор. Институтда етиштирилаётган хилма-хил мевалар ва ток кўчатлари Ўрта Осиё республикаларидан ташқари Қора денгиз соҳиллари, Қрим, Узоқ Шарқ, Украина ССР ва бошқа қардош Совет республикаларида, Ҳиндистон, Югославия, Венгрия, Польша, Румыния, Америка Қўшма Штатлари ва бошқа мамлакатларда ўстирилмоқда.

1939 йилдан бошлаб институт академик Р. Р. Шредер номи билан атала бошлади. Машҳур совет олими шу институтнинг ташкилотчиларидан бири бўлиб, 1904 йилдан 1944 йилгача, яъни 40 йил мобайнида унга узлуксиз раҳбарлик қилди. Академик Р. Р. Шредер ўз фаолиятини икки йўналишда: пахтачилик ва боғдорчилик — узумчилик йўналишида олиб борди. У яратган тезпишар «1306» пахта нави СоюзНИХИ селекция станцияси ихтиёрига берилди. Р. Р. Шредер номи билан аталган бу нав пахта Ўзбекистоннинг шимолий районлари, Қирғизистон, Қозоғистон, Закавказье ва бошқа районларда катта майдонларга экилиб, анча юқори ҳосил олинди.

Атоқли олим — боғбон ўзининг бутун умри, онгли ҳаётини сўнгги нафасигача боғдорчилик ишига бахш этди. У боғдорчилик соҳасида ўзбеклар диёрида эришилган муваффақиятларни жаҳон миқёсида кенг пропаганда қилишга катта куч сарфлади, халқаро конгресслар, съездларда иштирок этиб, нутқлар сўзлади, кўргазмалар уюштирди.

Академик Р. Р. Шредер боғдорчилик илмини ривожлантириш билан бирга талантли шогирдлар етиштирди. Республикамизда боғдорчилик ва узумчилик ишини тараққий эттиришга муносиб ҳисса қўшиб келаётган фан докторларидан В. Кузнецов, А. Рибаков, боғдорчилик жонкуяри С. Ягудина ва бошқалар унинг садоқатли шогирдларидир.

Институтга жаҳоннинг турли жойларидан турли касб эгалари келиб туради. Улар эсдаликлар дафтарида диққатга сазовор ёзувлар қолдиришган. Ёзувлар ҳар хил, лекин мазмуни битта: СССРнинг асосий пахта базаси — Совет Ўзбекистони гуллаб-яшнаётган боғдорчилик ва узумчилик ўлкасига ҳам айланганни таъкидланади. Академик Р. Р. Шредернинг, институт коллективининг бунёдкорлик меҳнатларига холисона юксак баҳо берилади. Октябрь революциясининг шарофати билан ақл бовар қилмайдиган ишлар амалга оширилгани эътироф этилади, бундай ишларга совет кишиларигина қодир эканликлари таъкидланади.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси туфайли совет халқи, шу жумладан ўзбек халқи ер ва сувнинг эгаси, ўз тақдирининг хўжайини бўлди. Доҳиймиз В. И. Лениннинг ташаббуси билан Октябрь революциясидан кейиноқ халқ хўжалигининг барча соҳалари, хусусан қишлоқ хўжалиги, унинг таркибий қисми бўлган боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантиришга катта аҳамият берилди. Совет ҳокимияти ўрнатилгандан буён ўтган 60 йил мобайнида Ўзбекистонимизда боғлар ва узумзорлар 250 минг гектардан зиёдроқ кенгайтирилди, республикамиз территориясида 50 та йирик боғдорчилик ва узумчиликка ихтисослаштирилган совхоз ташкил қилинди, кўплаб консерва ва виночилик заводлари қурилди. Маҳсулотлар етиштириш беқиёс ўсди. Бундай муваффақиятларга эришувда шредерчиларнинг хизмати катта бўлди.

Станция коллективи эришган муваффақиятлар 1939—1941 йилларда Москвада Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик кўргазмасида намойиш этилди. Станция иккинчи даражали диплом билан мукофотланди.

Шуларни эслар экансан, қарордаги **«Бизнинг мамлакатимизда барпо этилган ривожланган социализм жамияти совет халқи фидокорона меҳнатининг энг муҳим якунидир»** дейилган сўзларга чин юракдан ғурур билан қониқиш ҳосил қиласан киши.

Ҳозир республикамизда боғдорчилик, узумчилик ва виночилик соҳасида илмий-тадқиқот ишлари ва амалий ишлар олиб бораётган деярли ҳамма илмий муассасалар Р. Р. Шредер номидаги институт теварагига жипслашган. 1961 йилда республикамиздаги мевали кўчатлар, ток ниҳоллари ва қаламчалари етиштирувчи совхозларнинг ҳаммаси институт ихтиёрига берилди, унинг составида боғбонлар ва соҳибкорлар тайёрлаш мактаби ташкил қилинди. 1966 йилда институт қошида боғдорчилик узумчилик ва виночилик совхоз-техникуми очилди.

Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик институтига 1948 йилдан буён Маҳмуд Мирзаев директорлик қилади. У оддий боғбонликдан йирик илмий-тадқиқот институтининг раҳбаригача бўлган мураккаб, айни кезда шарафли йўлни босиб ўтди. Республикамизда боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантиришдаги катта хизматлари учун унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. Маҳмуд Мирзаевич Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзосидир.

— Мен республикамизда боғдорчилик-узумчиликни ривожлантиришга озми-кўпми ҳисса қўшган бўлсам, — дейди у, — бунинг учун устозим Рихард Рихардович Шредердан умрбод қарздорман...

Бу устозга ҳурмат, коммунистга хос хислат, интернационал дўстлик фазилатидир.

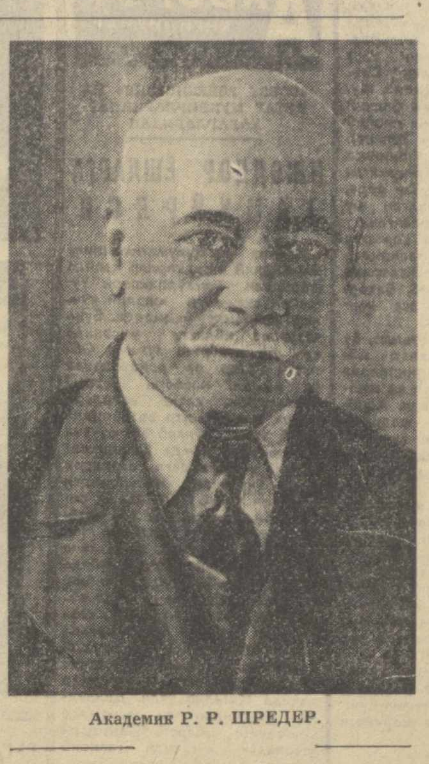

Академик Р. Р. ШРЕДЕР.

ОДАМЛАР ВА ОДИМЛАР

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маҳмуд Мирзаев босиб ўтилган шонли йўл тарихи ҳикоятига илова қилиб, бундай деди:

— Улуғ Октябрь шарофати, партия ва ҳукуматимиз ғамхўрликлари туфайли қадимий қақраб ётган ерларда бунёдга келтирилган 250 минг гектардан зиёдроқ майдондаги боғ ва токзорлар республикамизнинг кўркига айланди, институтимиз Ўрта Осиё республикаларининг шу соҳадаги илмий маркази бўлиб қолди.

Марказий экспериментал базамиз, Самарқанд, Мирзачўл ва бошқа областларда филиалларимиз бор. Ўзбекистоннинг жанубида, Фарғонада мевачилик-узумчилик тажриба станциясига эгамиз. Наманган таянч пункти, Чархин экспериментал кўчатзори, 12 та мева-кўчатчилик совхозида катта ишлар олиб борилмоқда. Умуман институтга 36 та илмий ва ишлаб чиқариш ташкилотлари итоат этади, 350 дан ортиқ илмий ходимлар иш олиб боради. 45 киши фан доктори ва фан кандидатидир. Р. Абдуллаев, А. Афанасьев, М. Собиров, У. Сайдалиев, М. Горбач, Қ. Турсунов каби боғдорчилик ва узумчилик олимлари шу даргоҳда таълим олиб камолот чўққисига кўтарилдилар. Барча иттифоқдош республикаларда, ҳатто қардош социалистик мамлакатларда шу институтнинг собиқ талабалари эндиликда устозлик даражасига кўтарилиб қизғин ижодий ишлар олиб бормоқдалар, мевалар ва узумларнинг янги серҳосил навларини яратмоқдалар.

Институт коллективининг зиммасига қандай вазифалар юклатилган, улар ўз бурчларини қандай адо этяпти? Шу ҳақда қисқача фикр юритиш ўринлидир.

— Коллективимиз, — сўзини давом эттирди директор, — Ўзбекистондаги, қолаверса, мамлакатимиздаги мевалар — узумларнинг асосий навлари хусусиятларини ўрганадилар, серҳосил, совуққа чидамли янги навларни яратадилар, тоғбағри ва тоғли районларнинг шароитига мослаб, саноат негизида боғлар ва токзорлар бунёдга келтирадилар. Лалмикор ерлар, адрларда, Фарғона водийсининг шўрланган, захкаш ерларида, Мирзачўл бағрида, Амударёнинг қуйи оқимида, Жиззах, Қарши дештлари, чўллари ва бошқа жойларда боғ- роглар, токзорлар барпо этиб, юқори ҳосил олинишини таъминламоқдалар. Колхозлар ва совхозларда янги боғлар, токзорлар бунёдга келтиришда амалий ёрдамлар бермоқдалар.

Ўтмишда «боғдорчилик ва токзорчиликда механизацияни қўллаш номақбул, ҳатто мумкин эмас» деган салбий фикр юрарди. Биз бунга қатъий барҳам бердик. Боғдорчилик-токчилик соҳасидаги ҳамма ишларни тўла ва мукаммал механизациялаш мумкин ва лозимлигини амалда исботладик. Бу — майдонларни кенгайтириш, ҳосилдорликни ошириш, сифатни яхшилаш, йиғим-теримни вақтида ўтказишда ҳал қилувчи роль ўйнади.

Коллективимиз қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш соҳасида ҳам катта илмий-тадқиқот ишлари олиб бормоқда. 1958 йилдан буён мева ва узум навларининг 200 хили ишлаб чиқаришга жорий этилди. Умуман республикамиз боғлари ва токзорларидаги кўчатларнинг 70 проценти шу даргоҳда етиштирилган. Янги навлар яратиш борасида нечоғли диққатга сазовор ишлар олиб борилаётган бўлса, қадимий навларни тиклаш борасида ҳам ундан кўпроқ изланишлар ўтказилмоқда. Ота-боболаримиздан мерос қолган узум навларидан 450 хили, шафтолининг 360 хили, ўрикнинг 385 хили қайта тикланди ва юқори ҳосил олиняпти.

Биз боғдорчилик, узумчиликда ихтисослаштириш, интенсивлаш йўлидан олға боряпмиз, бундан кейин ҳам шундай қилаверамиз. Бош вазифа қўриқ, партов ерлар, тоғбағри, тоғли зоналар, чўллар, қир-адрларни барвақтроқ, кўпроқ, тўлароқ ўзлаштиришдан иборат. Республикамизда ҳали денгиз сатҳидан 1900 метргача бўлган катта майдонлар бекор ётибди. Чигит ёки бошқа экинлар экиш мумкин бўлмаган ерларга мевали дарахт ва ток кўчатлари ўтказиш, юқори ҳосил олиш мумкин.

Янги боғлар ва токзорларни фан-техника ютуқлари, илғор тажрибаларга таяниб ташкил этмоғимиз керак. Бунда ҳамма ишларни хилма-хил машиналар гарданига ортиш кўзда тутилмоғи даркор. Давлатимиз кўплаб замонавий машиналар, механизм-агрегатлар етказиб беряпти, олим-конструкторларимиз уларнинг такомиллашган хилларини яратяпти. Давр боғдорчилик ва узумчиликда комплекс механизация даврига айланиши лозим.

Мевалар ва токларнинг янги навлари яратиляпти. Бу навларга илм-фан асос қилиб олингани учун ниҳоллар бехато кўкаряпти, тез ҳосилга киряпти, об-ҳаво ва иқлим шароитига, зараркунандалар ва касалликларга чидамли бўляпти. Институт ҳар йили республикамиз хўжаликларига қуйидаги миқдорда кўчатлар етказиб беряпти:

Турли мевали дарахт кўчатлари 4,5—5 миллион туп. Районлаштирилган ток қаламчалари 12 миллион дона. Субтропик ва цитрус ўсимликлар кўчатлари 700—800 минг дона.

Институтда боғлар ва токзорларнинг кенгайиши қуйидагича характерланади:
(гектар ҳисобида:)

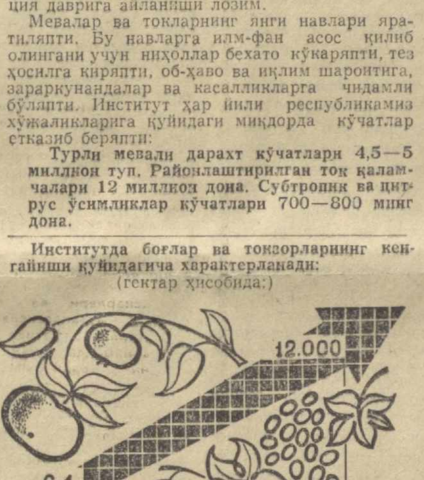

— Коллективимизнинг асосий вазифаси, — ён дафтарига кўз ташлаб олгач, гап қотди Маҳмуд Мирзаевич, — боғдорчилик, узумчилик ва виночиликда янги такомиллашган методларни ишлаб чиқиш, прогрессив методларни кенг жорий этишдан иборат. Бу ўз навбатида кам меҳнат ва маблағ сарфлаб, кўп, сорти юқори маҳсулотлар олиш имкониятини беради. Кейинги ўн йилдагина ихтисослаштириш ва самарадорликни оширишга қаратилган 30 дан ортиқ илмий ишлар ишлаб чиқаришга тавсия этилди, 40 минг гектар боғлар, токзорларда қўлланилиб, яхши натижаларга эришилди.

Кейинги йилларда институт далаларида мева ва узумнинг 53 янги хили ўстирила бошланди. Олманинг Тошкент Боровинкаси, аргус, ойдин, нокнинг шарқ, пахтакор, сариқ гўзал, шафтолининг лола, старт, Фарҳод, ёнғоқнинг гвардейск, Панфиловчи, узумнинг Ризамат, Ҳисров кишмиши ва бошқа навлари айниқса, кенг тарқалган бўлиб, улардан муттасил юқори ва сифатли ҳосил олинмоқда.

Шуни таъкидлаш керакки, институт маҳаллий шароитга мослаштириб яратган янги нав мевалар ва токларнинг ҳосилдорлиги мавжудларига нисбатан 10—20 процент юқори бўлиб, ҳар гектар майдондан қўшимча равишда 250-300 сўмлик маҳсулот олиш имкониятини бермоқда.

Институтнинг ташаббуси ва тавсияси билан тоғли зоналарга жойлашган колхозлар, совхозларда 12 минг гектардан кўпроқ янги мевали боғлар бунёдга келтирилди. Тоғли зоналардаги ёввойи дарахтларни маданий дарахтларга айлантириш соҳасида салмоқли ишлар олиб борилмоқда. Фақат Тошкент областидагина 200 минг тупдан зиёд шундай дарахтлар маданий ҳолга келтирилди. Натижада ҳар гектар ернинг ҳосилдорлиги 20 процент ортиб, даромад ўртача 600 сўм кўпайди.

Янги боғлар ва токзорларнинг тезкорлик билан қанот ёзиши мева ва узумлар тайёрлашни 1 миллион 600 минг тоннага етказиш имкониятини беради. Республикамизнинг жанубий областларида шарқ хурмоси, унаби ўстириш жорий этилмоқда.

Ана шундай ва ана шунга ўхшаш диққатга сазовор тадбирлар амалга оширилиши туфайли институтнинг боғдорчилик ва узумчиликдаги шуҳрати тобора ортмоқда.

— Институтнинг илмий асос ва саноат негизга қурилган бой тажрибасини, — дейди директор, — Ўрта Осиё республикалари, Москва, Ленинград, Волгоград, Мичуринск ва бошқа шаҳарлар ҳамда қишлоқлардан келган ҳамкасб дўстларимиз ўрганиб қайтмоқдалар.

БОҒДОРЧИЛИК–УЗУМЧИЛИК МАДАНИЯТИ ЮКСАЛИШДА

Институт коллективи боғлар ва токзорларни кенгайтириш, айни кезда эски, янги боғлар, токзорлар ҳосилдорлигини оширишга эътиборни қаратяпти. Институтнинг барча экспериментал базалари ва хўжаликлари 12 минг гектар ер майдонига эга. Шундан 2014 гектари кўп йиллик дарахтлар бўлиб, 1341 гектари боғ, 460 гектари токзор, 844 гектари кўчатзордир. Ҳар гектар ердан ўртача 180-200 центнердан олма, 250—260 центнердан узум ҳосили олинмоқда. Бу илмнинг амалий ҳаётда бераётган мевасидир.

Ширин-шакар мевалар ва узумлар Ватанимизнинг пойтахти Москвага, Ленинград ва бошқа саноат марказларига, Қозоғистон ғаллакорлари, Узоқ Шарқ балиқчилари, Белоруссия ўрмонзорларига — хуллас, бағри кенг Октябрь диёрининг жуда кўп шаҳарлари, қишлоқлари ишчи посёлкалари аҳолисига мунтазам жўнатиб турилибди.

Биз асосий эътиборни қуйидаги муҳим масалаларга қаратмоқдамиз, — сўзини давом эттирди Маҳмуд Мирзаевич. —

— Мевали дарахтлар ва токларнинг биологик хусусиятларини ўрганиш, республикамизнинг турли зоналарига мос келадиган мевали ва ток кўчатлари етиштириш;

— янги навлар яратиш ва ҳаётга татбиқ этиш, селекция-генетика ишларини кучайтириш;

— эски ва янги районларда боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантириш, лалмикор, тоғбағри ва тоғлиқ зоналарда замонавий боғлар ва токзорлар бунёдга келтириб, ҳосилдорликни кўтариш;

— қуруқ мевалар — майизлар тайёрлашни кучайтириш, унда қанд моддаларининг тўла сақланиб қолинишига эришиш;

— боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантириш, ихтисослаштириш, интенсивлаш, бу тармоқларни бошқа тармоқлар билан узвий равишда боғлаб олиб бориш;

— қишлоқ хўжалик касалликлари ва зараркунандаларига қарши прогрессив тадбирлар ишлаб чиқиш,

— боғдорчилик ва узумчиликка комплекс механизацияни кенг жорий этиш;

— навли районлаштирилган, серҳосил мевалар ва узумлар кўчати тайёрлашни муттасил кўпайтириб бориш;

— колхоз ва совхозларга боғлар ва токзорлар ташкил этишда оталиқ ёрдамини кучайтириш.

Буларнинг ҳаммаси боғдорчилик ва узумчилик маданиятини юксалтиришга хизмат қиладиган манбалар бўлиб, изчиллик билан амалга оширилмоқда ва яхши натижалар бермоқда. Институтнинг фаол иштироки билан кейинги йилларда республикамиз колхоз ва совхозларида 10 минг гектарга яқин янги боғлар ва токзорлар бунёдга келтирилди. Боғдорчилик колхоз ва совхозлари хўжалик ҳисобида ишлай бошлади, йилига 2,5-3 миллион сўм соф фойда келтирмоқда.

Олимлар ва тажрибакорларнинг тавсияси билан кейинги йилларда боғлар ва узумзорлар қатор ораларини чуқур юмшатиш, бир вақтнинг ўзида минерал ва органик ўғитлар қоришмаси билан ўғитлаш методи кенг қўлланила бошланди. Натижада тупроқ, иқлим шароитига қараб турли зоналарда мева ва узум ҳосилдорлиги гектар бошига 20—40 процент кўтарилди.

Қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликлари мева ҳамда узумнинг душманидир, уни йўқотмай туриб юқори ва сифатли ҳосил олиб бўлмайди. Тажриба шуни кўрсатадики, 100 сўм маблағ сарфлаб зараркунандалар бутунлай қириб ташланмаса, минг сўмлик мева ва узумдан жудо бўлиш мумкин. Институт олим-конструкторлари яратган чанглатгич агрегати меҳнат унумдорлигини 6-8 баравар оширади, бир гектар ерга сарфланадиган харажатни 25-30 сўм камайтиради. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Умуман, институт коллективи тавсия этган хилма-хил таклифлар, янгиликлар ҳаётга татбиқ этилишидан ҳар йили республикамиз бўйича 6—7 миллион сўм иқтисодий тежамкорликка эришилмоқда.

СИНОВ ДАВОМ ЭТАДИ

Илмий-тадқиқот институтининг денгиз сатҳидан 486 метр баландликка жойлашган марказий экспериментал базасида 1000 гектар майдонда 1700 хилдан кўпроқ турли мевали дарахтлар ва токлар ўстирилиб синовдан ўтказилмоқда. Уларнинг кўчати Венгрия, Болгария, Корея Халқ Демократик Республикаси, Афғонистон, Бирлашган Араб Республикаси, Югославия, Япония ва бошқа мамлакатларга жўнатилмоқда. Мевали дарахтлар ва токларнинг биологик хусусиятлари, агротехникаси, селекцияси, дала ишларини комплекс механизациялашга доир тадбирлар ҳамма жойда қўлланма сифатида қўлланилиб, яхши натижаларга эришилмоқда.

Боғдорчилик ва узумчиликда табақалаштирилган агротехника тадбирлари изчиллик билан амалга оширилса, мева ва узум етиштириш 2—3 марта кўпаяди, ҳосилдорлик 200 центнердан ошиб кетади.

Улуғ рус олими И. В. Мичуриннинг таълимоти дадиллик билан ҳаётга татбиқ этилаётир. Шу асосда олма, нок, беҳи, ўрик, олхўри, шафтоли, гилос, олча, бодом ва бошқа меваларнинг серҳосил, узоқ сақланадиган ва бошқа хусусиятларга эга бўлган навлари яратилмоқда. Ер танлаш, кўчат экиш, ниҳоллар парвариши, ҳосилдорликни ошириш, мева ва узумни йиғиб-териб олиш, истеъмолчиларга жўнатиш, қайта ишлаш юзасидан тайёрланган маслаҳатлар барча боғдорчилик ва узумчиликка ихтисослаштирилган хўжаликлар учун зарур қўлланма бўлиб қолди.

Ҳозир мевалар ва узумларнинг 58 та районлаштирилган нави республика стандартига киритилди, 102 та нави эса давлат синовидан ўтказилмоқда.

Институтнинг Самарқанд филиали ҳам мева ва узумларнинг янги навларини яратиш, ҳосилдорликни оширишга доир катта ҳажмда ишлар олиб бормоқда. Бу ерда ўрикнинг саккиз хили, шафтолининг 10, олманинг саккиз, нокнинг тўққиз хили ҳаётга йўлланма олди. Токнинг серҳосил, эртапишар навлари, хусусан майизбоп узум навлари кўплаб етиштирилмоқда.

Жанубий Ўзбекистон мевачилик-узумчилик станцияси дейилганда илмий-тадқиқот институтининг Денов базасини кўз олдимизга келтирамиз. Базада субтропик ўсимликларнинг беш юз хили ўстирилиб синовдан ўтказилаётир. Кўчатзорларда ҳар йили 30 минг донага яқин кўчатлар тайёрланади. Хилма-хил хурмолар, унобилар, анорлар, анжирлар шу ерда етиштирилади.

Институтнинг Фарғона мевачилик-узумчилик тажриба станцияси, Мирзачўлдаги филиали, Наманган ва Косондаги таянч пунктлари, Чархин экспериментал кўчатзори, барча совхозларида ҳам мевали дарахтлар ва токларнинг янги навлари яратилмоқда, ҳосилдорлиги оширилмоқда.

ЯНГИ ВАЗИФАЛАР ЧОРЛАЙДИ

КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди қарорларида мамлакатимиз, шу жумладан серқуёш Ўзбекистонимизда боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантиришга катта эътибор берилган. Ўнинчи беш йилликда республикамизда мевалар ва узум етиштириш 1 миллион 600 минг тоннага етказилиши керак. Бу вазифани бажаришда Академик Р. Р. Шредер номидаги Ленин орденли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институти карвонбошилик ролини ўйнаши лозим.

Кейинги 10—15 йил мобайнида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ғамхўрликлари туфайли республикамизда боғдорчилик ва узумчилик майдонлари кескин кенгайтирилди, ҳосилдорлиги кўтарилди, меҳнаткашларга ҳар қачонгидан кўп, сифатли мевалар, узумлар етказиб берилмоқда.

Республикамизда «Плодоовощвинпром» трестининг тузилиши, янги совхозларнинг бунёдга келтирилиши партия ва ҳукуматимиз оталарча ғамхўрлигининг ёрқин намунасидир.

Ана шундай тадбирлар амалга оширилиши натижасида республикамизда мева ва узум етиштириш 300 минг тоннадан 1 миллион тоннага кўтарилди. Эндиликда боғбонларимиз ва соҳибкорларимиз 1 миллион 600 минг тонналик маррани кўзлаб иш олиб бормоқдалар.

Машҳур ўзбек соҳибкори Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Давлат мукофоти лауреати Ризамат ота Мусамуҳамедов бундай дейди:

— Ўзбекистонимизнинг тупроғи зар, суви кавсар, иқлими ноёб. Суғориладиган ерларидагина эмас, чўл-саҳролари, адир-қирлари, тоғлари ва тоғбағри зоналарида ҳам-хуллас, ҳамма ерида ақл-заковат билан иш қурилса, илм-тажриба, техника ютуқларига таянилса, хоҳлаган мева ва ток кўчатларини ўстириб, хирмон-хирмон мевалар ва узумлар етиштириш мумкин ва лозим...

Бизнинг бугунги вазифамиз боғдорчилик ва узумчиликда интенсивлашни бутун чоралар билан кучайтиришдан иборат.

Шуни уқтириб ўтиш керакки, интенсив тарзда ўстирилган мевали дарахтлар ва токларнинг бўйи паст, ҳосил шохлари кўп бўлади, ҳосили эрта пишади, шамолда ниҳолларнинг шохлари синмайди, меваси кам тўкилади. Тажриба шуни кўрсатадики, интенсив ўстирилган олмаларнинг тўкилиши 70 процентгача камаяди, ҳосили юқори сифат билан тезда териб олинади.

Суғориладиган ерларда боғлар ва токзорлар тез кенгайтириляпти. Лекин биз асосий эътиборни Қарши, Жизах, Шеробод чўллари, Амударёнинг қуйи оқими, тоғли ва тоғбағри зоналарига қаратмоғимиз керак. Фан ютуқлари, етарли миқдорда техника воситаларига эга бўлинган ҳозирги шароитда мевали дарахт кўчатлари, токлар ўстириш мумкин бўлган бир қарич ерни бўш қолдирмаслигимиз керак.

Институтимиз ҳар йили 18 миллион дона турли кўчатлар етказиб беряпти. Олимлар меҳнатининг қадрига етайлик, ўтқазилган кўчатлар, токларни қаровсиз қолдирмайлик, қуриб қолишига йўл қўймайлик! Ҳар туп дарахт ва токда халқимизнинг рисқи-насибаси ҳосил бўлади.

Янги тармоқларни тез ривожлантиришимиз зарур. Мен бунда субтропик ва цитрус меваларни кўзда тутяпман. Хурмолар, унобилар халқимиз дастурхонининг кўркидир. Ёнғоқ, бодом, писта ва бошқа меваларни кўпайтиришга мустаҳкам замин яратмоғимиз даркор.

Республикамизда ўнинчи беш йилликнинг иккинчи баҳори бошланди, боғбон-соҳибкорларнинг дилида мўл ҳосил иштиёқи уйғонди. Ҳаммамиз бир жон, бир тан бўлиб, мевалар ва узумлар етиштириш юзасидан республикамиз қишлоқ хўжалик илғорлари қурултойида қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларимизни шараф билан бажариш учун курашайлик! Мамлакатимизда коммунистик маъмурчилик яратишга ҳаммамиз ва ҳар биримиз ўзимизнинг муносиб улушимизни қўшайлик! Бу КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорига амалий иш билан берган жавобимиз бўлади.

М. НАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Суратда: (чапдан) институт директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маҳмуд Мирзаев, қишлоқ хўжалик фанлари доктори Василий Кузнецов, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Юрий Жаванкин.

ЮБИЛЕЙГА БАҒИШЛАБ

Гулистон шаҳрида КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарори муносабати билан область идеология ходимлари олдида турган вазифаларга бағишланган икки кунлик семинар-кенгаш бўлиб ўтди. Унда областнинг 500 га яқин идеология ходимлари иштирок этдилар. Семинар-кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг лектори П. Темирхўжаев «Ўзбекистонда ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси», область партия комитети бўлим мудири Р. Берикбоев «КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарори ва идеология ишларини янада яхшилаш юзасидан область партия ташкилотларининг вазифалари» тўғрисида докладлар қилдилар. Шундан сўнг семинар-кенгаш иштирокчилари ўзаро тажриба алмашдилар. Семинар-кенгашда, шунингдек, олимларнинг Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги мавзусидаги қизиқарли лекция ва суҳбатлари ҳам эшитилди.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОКТЯБРЬ АВЛОДЛАРИ

Самарқанд шаҳрига ташриф қилган киши албатта бир кўриб кетмаса, юрагида армон бўлиб қоладиган табаррук жойлар кўп. Неча юз йилки, нилий бўёқлари ярақлаб кўзни қамаштирувчи баҳайбат равоқлар, мадрасалар, Улуғбек расадхонаси, қадимий шаҳар — Афросиёб харобалари... Булар меҳнаткаш халқнинг ақли ва бунёдкорлик кучига асрий ҳайкаллардир. XX аср Самарқанд ҳаётида яна бир табаррук жой улар қаторидан ўрин олди. Бу — Регистоннинг ўнг тарафидаги яшил майдонлар ёнидан ўтувчи кенг кўча бетида жойлашган машҳур адиб ва мутафаккир Садриддин Айнийнинг уй-музейи.

Садриддин Айний барча оддий меҳнат аҳли сингари чиркин ўтмишнинг азоб-уқубатларини ўз бошидан кечирган ва шу сабабли Улуғ Октябрни қалбида севинч қуёши порлаб қаршилаган сўз санъаткорларидан бири эди. У ўзининг бутун ижодини революция хизматига бағишлади. Социалистик тузумнинг ҳаётбахш гуманистик ғоялари адиб асарларининг қон-қонига айланди. Совет Шарқи шоирларининг орасида биринчилардан бўлиб революция ритмларини ҳис этди ва унинг маршини яратди. С. Айний уй-музейига йўл олган киши шу сабабли ҳам дастлаб адиб даргоҳининг оқланган ташқи деворларига битилган Айний қаламига мансуб «Байналмилал» маршининг машҳур тўртликларига кўзи тушади:

АДИБ ЯШАГАН ДАРГОҲДА

САДРИДДИН АЙНИЙ УЙ-МУЗЕЙИДА БИР КУН

Дардимиз давоси биздандир,
Бошқалар дору бермаслар!
Ишчилар! Яхшилик сиздандир,
Золимлар яхшилик қилмаслар...

1964 йилда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг махсус кўрсатмаси билан Самарқанд шаҳрида Садриддин Айнийнинг уй-музейини ташкил этиш режаси қабул қилинди. Самарқанд шаҳар партия ва совет ташкилотлари Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ва самарқандлик олимлар билан адиб музейини бунёдга келтириш устида уч йил давомида муттасил иш олиб бордилар. Оқибат натижада, 1967 йил 19 май куни Самарқанд шаҳрининг минглаб меҳнаткашлари иштирокида музейнинг тантанали очилиш маросими бўлиб ўтди.

Устоз Айний ҳаётининг катта қисми шу даргоҳ билан боғлиқ. Бу ерда у 1923 йилдан то умрининг сўнгги кунларигача яшади, шу даргоҳда унинг дунёга машҳур асарлари яратилди.

Бу ҳовлидаги ҳар бир нарса адибни эсга туширади. Ана, ҳовлига кираверишда, ток ишкоми. Унинг тагида деярли ер бағирлаб турган, ранглари уннқиб кетган чорпоя. Лекин уни ҳаяжонсиз кузата олмайсан. Бу чорпояда адиб дам олган, узоқ-яқиндан сўроқлаб келган танишлари, дўстлари, меҳмонлари билан суҳбат қурган. Адибнинг илк, эски уйига кирасиз. Бу ерда у атоқли партия ва давлат арбоблари Файзулла Хўжаев, Йўлдош Охунбобоев, Акмал Икромовлар билан тез-тез учрашиб турган. Уй бурчагида иплари осилиб турган эски телефон орқали улар билан гаплашган. Худди шу хонада у Абдулла Қодирий, Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Ойбек, Абулқосим Лоҳутий, Николай Тихонов, Мирзо Турсунзода, академик Павловский, чет эллик ёзувчилардан Юлиус Фучик, венгриялик машҳур рассом Ковач ва бошқалар билан суҳбатлашган. Бу тарихий, табаррук қадамжога айланган хонада Айний 1923—1937 йилларда яшаган ва ижод қилган. Худди шу хона оғушида унинг «Эски мактаб», «Бухоро жаллодлари», «Судхўрнинг ўлими», «Одина» қиссалари, «Дохунда», «Қуллар» романлари, кўпгина инқилобий мавзудаги шеърлари, Шарқ адабиётининг улуғ намояндалари — Рудакий, Саъдий, Бедил, Ҳофиз, Навоий, Фузулийларнинг ҳаёти ва бадиий оламини тадқиқ этувчи ажойиб мақолалари яратилган. Алишер Навоийнинг «Девони Фоний»си ва «Хамса»нинг қисқартирилган нашрлари ҳам худди шу ерда, шарқ услубида қурилган шу оддий кулбада тайёрланган.

Хонадаги сандал ва хонтахта адибнинг иш воситаларидан бўлган. Айний қиш пайтларида сандал ёнида ўтириб, баҳор, ёз ва куз кунларида эса хонтахтада ижод қилган.

Навбатдаги хонага ўтамиз. Бу хонадаги экспозициялар Айнийнинг 1878—1917 йилларда Бухорода кечган ҳаёти ва ижоди ҳақида ҳикоя қилади. Адибнинг болалиги ўтган мадраса, Айний яшаган ҳужра суратлари, унинг елкаларида умрбод, аччиқ из қолдирган дарра, эски наматлар устига тўшалган кўрпачалар. Бу уйдаги этнографик ашёлар фақат адиб ҳаётини эмас, балки унинг машҳур асарларида акс этган тарихий ўтмишни ҳам эсга солади. Шу сабабли, бу хона фақат Айний яшаган маскан эмас, айни пайтда тарихнинг ҳам жонли бир бўлагидай бўлиб туюлади кишига.

Унинг ёнидаги давлат қуриб берган учинчи хона адибга 1937 йилдан то умрининг сўнгги йилларигача иш кабинети бўлиб хизмат қилган.

Уй-музейнинг яна бир хонаси — кутубхона. Бу ерда С. Айнийнинг ўзбек ва тожик тилларида босилган, шунингдек, қардош ва хорижий халқларнинг тилларига таржима қилинган асарлари саф тортиб турибди.

Музей «Эсдалик дафтари»ни варақлаймиз. Унда адиб ижодига чуқур муҳаббат шу даргоҳга етаклаб келган юзлаб кишиларнинг қалб сўзлари битилган. Мана, улардан айрим қатралар:

«1974 йил 21 сентябрь.

Биз учун бу катта байрам: мен ўзбек ва тожик совет адабиётларининг асосчиларидан бири Садриддин Айний уй-музейида бўлдим. С. Айний чуваш халқининг ҳам катта дўсти эди. Биз унинг бир неча йирик асарларини чуваш тилида ўқиётирмиз.

Ҳа, бу улуғ адиб ва олим соф виждонли кишилар қалбида абадий яшаб қолади. Раҳмат сенга, Айний, инсониятга гўзал асарлар қолдирганинг учун!».

Василий ДАВИДОВ,
чуваш шоири, Чувашистон АССРда хизмат кўрсатган маданият арбоби».

«Биз Севастополь шаҳрининг ҳарбий хизматчилари, улуғ совет адиби С. Айний музейида бўлиб, чексиз таассуротлар олдик. Қизил байроқли Қора денгиз флотига қайтиб борган кунларимизда бу ажойиб ўлка ва унинг буюк фарзанди — С. Айний ҳақида қуролдош дўстларимизга албатта сўзлаб берамиз.

Матрослар: Малашенко, Регузов, Осипов».

«Эсдалик дафтари»да мамлакатимиз ва чет эллардан Садриддин Айний музейига меҳмон бўлиб келган кишиларнинг бундай илиқ сўзларини яна кўплаб келтириш мумкин. Лекин келтирилган парчаларнинг ўзи ҳам С. Айний ижоди кўп миллатли совет адабиётининг олтин хазинасидан ўрин олганлигидан, унинг асарлари ҳамиша инсоният маънавий ҳаёти учун зарур бўлиб қолишидан далолат беради.

М. САФАРОВ.
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

АХБОРОТ
ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎЗТАГ МУХБИРЛАРИНИНГ ХАБАРЛАРИДАН

ИЖОДКОР ЁШЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Партия ва ҳукуматимизнинг ёш бадиий ижодкорлар ҳақида қилаётган ғамхўрликлари туфайли янги-янги ижодий кучлар майдонга чиқмоқда. Буни Фарғона области мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Область шаҳар ва районларида ўз роман, повесть, шеърий тўпламлари, саҳна асарлари билан китобхонлар эътиборини жалб этган кўплаб ёш ёзувчи ва шоирлар ҳамда ўзларининг турли жанрлардаги асарлари билан ўқувчилар имтиҳонидан ўтаётган ўнлаб ёш қалам соҳиблари, рассом ва ҳайкалтарошлар қизғин ижодий иш олиб бормоқдалар. Куни кеча область сиёсий маориф уйида бўлиб ўтган ёш бадиий зиёлилар вакилларининг слётида область партия комитетининг секретари ўртоқ Р. Қосимова КПСС XXV съезди қарорлари ҳамда ёш ижодкорлар олдида турган жанговар вазифалар ҳақида тўхталиб ўтди. Докладчи ёзувчилар ва рассомлар союзининг область бўлимлари фаолияти хусусида гапириб уларнинг ишини кескин жонлантириш, шаҳар ва районлардаги, редакциялар ҳамда олий ўқув юртлари қошидаги адабий тўгаракларни чинакам ижодий мактабга айлантириш зарурлигини таъкидлаб ўтди.

Слёт ёш бадиий зиёлиларнинг ижодий активлигини оширишга доир чора ва тадбирлар белгилади.

БИЛИМЛАРИНИ ОШИРДИЛАР

Фарғона пиллачилик ишлаб чиқариш бошқармаси ҳузуридаги курсларда ўқишни қарийб икки юз пиллачи мутахассис тамомлади. Улар ипак қуртини жадал боқиш усули тўғрисидаги лекцияларни тингладилар, иш тажрибаларини ўртоқлашдилар. Республикада қиш мавсумида қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг ўқиши даврида 2800 пиллачи ўз билимларини оширдилар.

ЕР «ШИФОКОРЛАРИ»

Москва районида усти ёпиқ тик зовур шохобчаси йигирма километрга чўзилиб кетади. «Андижанирстрой»га қарашли бўлинмалар ана шу зовур шохобчасини ётқизишга киришдилар. Бу зовур «Октябрь» ва Свердлов номли колхозларга қарашли 1200 гектар ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш имконини беради. Бу йил Бўз ва Комсомолобод районларидаги қўриқ ерда жойлашган хўжаликларда ҳам зовур шохобчалари ўтказиш мўлжалланмоқда.

ЦИТРУС ГУЛЛАМОҚДА

Наманган районидаги Тельман номли колхоз лимонзорларида цитрус ўсимликлари гуллай бошлади. Ана шу экинларнинг чангланишини кузатиб турадиган боғбон А. Абдуқаҳҳоров ва унинг ёрдамчилари учун масъулиятли палла бошланди. Улар беш йилликнинг иккинчи йилида теплицадан 20 минг дона лимон олишни мўлжаллаб турибдилар. Янги лимон кўчатларини ўтказиш ҳисобига беш йилликнинг охирига келиб бир йил мобайнида бу ерда 100 минг донага қадар лимон етиштирилади.

ТОК ОЧИЛМОҚДА

Республикадаги ихтисослаштирилган хўжаликларда токларни очишга киришилди. Қашқадарё областидаги «Китоб» совхозининг соҳибкорлари токларни пневматик машиналар ёрдамида очмоқдалар. Бу ерда айни пайтда токка органик ўғит солинаётир. «Узплодоовощвинпром»га қарашли бошқа бир қанча хўжаликларда токлар очишдек сермеҳнат ишлар механизациялаштирилмоқда.

АНДИЖОНЛИК ХОККЕЙЧИ ҚИЗЛАР

Москвада бўлғуси олимпиада ўйинлари программасига киритилган спортнинг чимхоккей тури бўйича Ватанимиз пойтахтида илк марта ўтказилган Бутуниттифоқ турнирида Андижоннинг «Спартак» командаси қизлари бош совринни қўлга киритдилар. Суратларда: андижонлик хоккейчи қизлар командаси (юқорида), Андижон ва Москва области командалари учрашуви. А. Яковлев фотолари (ТАСС).

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

ҲУРМАТ БОИСИ

Районда бу кишини танимайдиган одам йўқ, деса бўлади. Кўпчилик унга ҳурмат билан «домла» деб мурожаат қилади. Булоқбоши қишлоғидаги тўй ва бошқа маъракалар унинг иштирокисиз ўтмайди. Кўпчиликнинг ҳурмат-иззатига сазовор бўлган бу мураббий Риштон районидаги 5-ўрта мактаб директори Аббос ака Фаёзов бўлади. Бу тиниб тинчимас, жонкуяр, камтарин ўқитувчи 30 йилдан ортиқроқ вақтдан буён халқ маорифи соҳасида ҳормай-толмай ишлаб келмоқда.

Аббос Фаёзов саккизинчи синфни битириш арафасида Улуғ Ватан уруши бошланиб қолди. Муаллимлар, юқори синфларнинг ёши етган ўқувчилари она-Ватан ҳимоясига отланишди. Шундай оғир шароитда у ҳам ўқиди, ҳам мактабда пионервожатийлик қилди.

Уруш тамом бўлгач, А. Фаёзов Марғилон ўқитувчилар институтига ўқишга кирди ва яна ўзининг қадрдон мактабига қайтди. Мактабда илмий бўлим мудири бўлиб ишлади. Шу билан бирга Фарғона давлат педагогика институтининг тарих факультетида сиртдан ўқишни давом эттирди. 1950 йилда Жалаер қишлоғидаги Ҳамза номли саккиз йиллик мактабга директор қилиб юборилди. Олти йилдан бери Охунбобоев номли ўрта мактаб директоридир.

Аббос ака қайси мактабда ишламасин, биринчи галда ўзининг жонкуярлиги, тиниб-тинчимаслиги билан обрў қозонди. Мактабда ўқув-тарбия ишларини янада жонлантириш учун у тинмай курашар, синф хоналарини кўпайтириш, ўқув қуроллари ва техника воситалари билан таъминлаш йўлида оталиқ ташкилотлари билан ҳамкорликда иш юритарди.

Ҳозир у директорлик қилаётган 5-ўрта мактаб фақат райондагина эмас, балки Фарғона областида ҳам тилга тушган мактаблардан. Бу мактабда ҳозир таълим-тарбия ишлари кабинет системасига кўчирилган. Тўртта телевизор, тўртта магнитафон, тўртта кордаскоп, иккита лингофон, турли маркадаги 15 та диапроектор, 8 та фильмоскоп ўқувчилар хизматида. Қурилиш кўлами эса йилдан-йилга кенгайиб боряпти. Масалан сўнгги икки йилда 80 ўринли ошхона, куни узайтирилган группалар учун махсус хоналар қурилиб ишга туширилди. Яқинда ишлаб чиқариш бўйича ўқув корпусининг лойиҳаси ҳам тасдиқланди ва тез кунларда бу бино ҳам қад кўтара бошлайди.

Рус тили ва адабиёти, ўзбек тили ва адабиёти, география фанларини ўқитиш бўйича область, район ўқитувчиларининг бир неча марта кўргазмали семинарлари ҳам шу мактабда ўтказилди. Улар мактабнинг яхши тажрибасидан мамнун бўлдилар. Бу ердаги 32 ўқитувчидан 29 таси олий маълумотли бўлиб, қолган уч киши институтларда сиртдан таълим олмоқда. А. Фаёзовнинг шогирдларидан саккиз киши фан кандидати илмий даражасига эга, олтитаси фан йўлида изланишни давом эттиряпти.

Ўқитувчилик касбини боғбонликка таққослаганда бежиз эмас. Дарҳақиқат, унинг заҳмат чекиб етиштирган ниҳоллари халқимиз турмушини фаровон этиш йўлида хизмат қилса, инсонга бундан ортиқ бахт борми?!

И. СОЛИЖОНОВ.
Фарғона Давлат педагогика институти ўзбек адабиёти кафедрасининг катта ўқитувчиси, филология фанлари кандидати.

ОЙ ЖИНСИ—ҲИНД ОЛИМЛАРИГА

Совет «Луна-24» автомат станциясида ерга келтирилган Ой жинси намуналари куни кеча Москвада Ҳиндистон миллий фанлар академиясининг вакилларига топширилди.

СССР Фанлар академиясининг В. И. Вернадский номидаги геохимия ва аналитик химия институти директори, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси В. Л. Барсуков жинс жойланган капсулани доктор Н. Бандарига топширди.

Топширилган жинс намуналари Ҳиндистоннинг миллий муассасаларида тадқиқ этилади.

(ТАСС).

СПОРТ

Ҳамма нарсани ҳам бошлаб олиш осон кўчмайди. Шу боисдан чим устида аёлларнинг хоккей ўйнаши кўпчиликка қизиқ ва эриш туюлди. Зеро Москвадаги «Спартак» спорт саройида биринчи марта ўтказилган Бутуниттифоқ турнири ўз мухлисларини топди. Халқаро хотин-қизлар куни — 8 Март байрамига бағишлаб ўтказилган бу турнирда борйўғи тўртта команда — Андижон, Тошкент, Горький ва Москва шаҳарларининг хоккейчи қизлари ўзаро баҳслашдилар.

Бутуниттифоқ турнири мусобақасида андижонлик хоккейчиларнинг ўйинлари мухлисларга маъқул тушди. Қизларимиз тактик ва техник маҳоратда чаққонлик, ишонч билан ҳужумга ўтишда олқишга сазовор бўлдилар. Жумладан, андижонликларнинг тошкентликлар билан учрашувида Светлана Рассолованинг дарвозага кетма-кет учта шайба киритиши мухлисларни ҳам, мамлакатимизда эндигина оммалашиб келаётган янги спорт турининг мутахассисларини ҳам беҳад қувонтирди. Бу учрашувда андижонликлар 4:0 ҳисобида устун келдилар. Андижонлик қизлар шунингдек, горькийлик хоккейчилар билан ўтказилган иккинчи учрашувни ҳам ўз фойдаларига (5:0) ҳал қилдилар. Тошкентлик хоккейчи қизлар эса, иккинчи учрашувни пойтахтлик спартакчиларга (0:3) бой беришди. Фахрли ўринлар учун кураш баравар очко тўплаган москвалик спартакчилар билан андижонлик хоккейчилар ўртасида давом этди. Бу ўйинда дуранг (1:1) ҳисоби қайд қилинди. Тўплар нисбатига кўра эса, Андижоннинг «Спартак» командаси хоккейчилари турнир ғолиби бўлишга муяссар бўлдилар.

* * *

ФИГУРАЛИ УЧИШ. Япония пойтахтида бир неча кун давом этган жаҳон чемпионати мусобақаларида совет спортчилари зафар қучдилар. Фигурали учиш усталаридан иборат командамиз учта олтин, битта кумуш, битта бронза медали билан команда ҳисобида ғолиблик қилишди.

ХОККЕЙ. 32 учрашувдан 55 очко жамғарган ЦСКА командаси хоккейчилари мамлакат чемпиони номига сазовор бўлдилар. Чемпионат тугашидан тўрт тур илгари бундай шарафли номга сазовор бўлган хоккейчилар йигирманчи марта кўксиларига олтин медаль тақдилар.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА. Тираспольда мамлакат чемпионати мусобақалари ўтказилди. Мусобақада иштирок этган республикамиз вакилларидан 3 минг метрга югуриш устаси Светлана Улмасова бу сафар учинчи фахрли ўринни эгаллади. Команда ҳисобида республикамиз спортчилари Литва вакилларидан кейин иккинчи ўринга лойиқ кўрилди.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
23—31 МАРТ КУНЛАРИ
ЯНГИ ПРОГРАММА
МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ БАҲОРГИ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА
ЛИЛИПУТЛАРНИНГ МУЗИКАЛИ-ЭКСЦЕНТРИК АТТРАКЦИОНИНИНГ
ГАСТРОЛЛАРИ
МОСКВА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИ ИШТИРОКИДА ИККИ БЎЛИМДАН ИБОРАТ КАТТА ПРОГРАММА
Томошалар соат 10.00, 13.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.
Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.
Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.
Олдиндан билет сотиш кассаси ишламоқда.
Справкаларни — 44-35-91, 44-35-84 телефонлари бўйича олиш мумкин.

ОМОНАТ КАССАГА БОРМАСДАН ОМОНАТЧИ БЎЛИШ МУМКИН

МАМЛАКАТИМИЗДАГИ МИЛЛИОНЛАБ КИШИЛАР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИ ХИЗМАТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНАДИЛАР.

ОМОНАТ КАССАЛАРИ МЕҲНАТКАШЛАРГА КАМ МИҚДОРДА БЎЛСА ҲАМ ДОИМИЙ РАВИШДА ПУЛ ЎТКАЗИБ УЛАРНИНГ МАДАНИЙ-МАИШИЙ ВА МОДДИЙ ТАЛАБЛАРИНИ ҚОНДИРИШ УЧУН ПУЛ МАБЛАҒЛАРИНИ ЖАМҒАРИШГА ЕРДАМ БЕРАДИ.

ПУЛНИ ОМОНАТ КАССАСИГА БОРМАСДАН ҲАМ ЖАМҒАРИШ МУМКИН.

БУНИНГ УЧУН ХИЗМАТЧИ ЁКИ КОЛХОЗЧИ ЎЗИ ИШЛАЙДИГАН КОРХОНА, СОВХОЗ ЁКИ КОЛХОЗ БУХГАЛТЕРИЯСИГА ЎЗИГА БЕРИЛАДИГАН ИШ ҲАҚИДАН ЁКИ ПУЛ ДАРОМАДИДАН МАЪЛУМ СУММАСИНИ ҲАР ОЙДА УНИНГ ОМОНАТ КАССАДАГИ ШАХСИЙ СЧЕТИГА ЎТКАЗИБ ТУРИШНИ СЎРАБ АРИЗА ТОПШИРИШИ ЛОЗИМ.

ПУЛЛАРИНГИЗНИ ОМОНАТ КАССАДА САҚЛАНГИЗ!
ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА БОШҚАРМАСИ.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 11/III да **Корсар**, 12/III да **Испан миниатюралари** (12.00, билетлар сотилган), **Травиата** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/III да **Келинлар қўзғолони**, 12/III да **Қиёмат қарз**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 11/III да **Гулбаҳор қани?** 12/III да **Йиллар ўтиб**, 13/III да **Гулбаҳор қани** (кундузи), **Йиллар ўтиб** (кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/III да **Скапеннинг ҳийласи** (16.00), 12/III да **Беш кунлик куёв**, 13/III да **Тўй муборак, қари қиз** (12.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«ГРУЗИЯ ЦИРКИ»** ва **«ЎЗБЕКИСТОН ЙИГИТЛАРИ»** коллективларининг хайрлашув гастроллари (19.30).

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — **Раққоса** (кундуз ва кечқурун).

Раққоса — «ЧАЙКА», «ҚОЗОҒИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ганг узра тонг — «ЎЗБЕКИСТОН» (10.40, 13.20, 16, 18.30, 21.00), ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Эски милтиқ — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Табор кўкка интилади — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

●

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА
СССР халқлари драматургиясининг фестивалига бағишланади
13 МАРТ СОАТ 12.00 ДА,
16 МАРТ СОАТ 17.30 ДА
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
МАР БАЙЖИЕВ асари
Н. КОМИЛОВ таржимаси.
«ТУЙ МУБОРАК, ҚАРИ ҚИЗ!»

Саҳналаштирувчи режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Б. ИХТИЁРОВ.

Рассомлар — Р. ТУМАНКОВ, А. БАТИКОВ.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

ЎРТА ОСИЁ ЎРМОН ХЎЖАЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
1977 йил учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича
АСПИРАНТУРАГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАН АЖРАЛГАН ҲОЛДА ЎҚИШ УЧУН

биология фанлари: ўсимликлар физиологияси.

қишлоқ хўжалик фанлари: ўрмон мелиорацияси агротехникаси.

иқтисод фанлари: иқтисод, халқ хўжалигини планлаштириш ва бошқаришни ташкил этиш.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАН АЖРАЛМАГАН ҲОЛДА ЎҚИШ УЧУН

биология фанлари: энтомология.

техника фанлари: ўрмон машиналари ва механизмлари, ўрмон хўжалиги ва ёғочсозлик ишлаб чиқаришда ёғоч тайёрлаш.

иқтисод фанлари: иқтисод, халқ хўжалигини планлаштириш ва бошқаришни ташкил этиш.

ҲУЖЖАТЛАР — 22 МАРТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Конкурс шартларига мувофиқ тайёрланган ҳужжатлар институт директори номига қуйидаги адрес бўйича жўнатилсин: 702017, Тошкент область, Тошкент райони, «Дархон» алоқа бўлими (107, 103, 119-автобусларнинг «Дархон» бекати).

●

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги
ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТИ
1977 йил учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича
АСПИРАНТУРАГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиш учун: химиявий толалар технологияси, тўқимачилик материалшунослиги, тўқимачилик хом ашёларини (пахта, ипак) дастлабки ишлаш, енгил саноат машиналари ва агрегатлари;

ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун: химиявий толалар технологияси, тўқимачилик хом ашёларини (пахта, ипак) дастлабки ишлаш, тўқимачилик материаллари (йигирув, тўқув, безаш ва бўяш) технологияси.

Аспирантурага қабул икки муддатда ўтказилади: МАЙ—ИЮНЬ; СЕНТЯБРЬ —ОКТЯБРЬ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Горбунов кўчаси, 5-уй. Аспирантура бўлими. Телефон 53-09-01.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10 — Гимнастика. 10.30 — Горнчилар, қаердасиз? 11.15 — **«Бунне Банке», «Бегона»** (бадиий фильм). 12.10 — **Миллионлар ленинча университети.** 15.30 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — **Оламга саёҳат.** 16.40 — Самад Вурғуннинг ижоди. 17.25 — **«Бетховен концерти»** (бадиий фильм). 18.30 — Концерт. 19.00 — **Янгиликлар.** 19.10 — **Мультфильм.** 19.25 — Москва ва москваликлар. 19.55 — **«Қалб изҳори»** (музикали фильм). 21.00 — «Бизнинг биография — 1935 йил». 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Концерт. 00.10 — **Волейбол:** (аёллар). «Медицина институти» — «Искра». 00.50 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Биология. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Биология. 13.00 — Санъат ғунчалари (такрорий). 13.30 — **«Империя ҳалокати»** (бадиий фильм). 18.30 — Болалар учун телефильм. 18.45 — **«Ёшлик».** 19.15 — **Иқтисодий билимлар — оммага.** 19.45 — **Ахборот.** 20.00 — **Оламга саёҳат.** 21.00 **«Ахборот».** 21.20 — Шермат Файзуллаев куйлайди. 22.00 — **«Вақт».** (Москва). 22.30 — **«Қиролнинг дил хуши»** (телеспектакль).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — **Бу унчалик осон эмас** (бадиий фильм). 20.10 — Ўқитувчилар учун консультация. 20.40 — Янгиликлар. 20.55 — Чизма геометрия. 21.55 — «1920 йилда туғилган». (2-кўрсатув).

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Ёш овозлар». 9.30 — Ўзбекистон композиторларининг оммавий қўшиқлари. 11.15 — Давра столи атрофида Ўзбекистон нашриётларининг ходимлари. 11.30 — Чолғу асбоблари. 12.10 — «Узбекистан индустриальный». 13.00 — «Яйлов баҳодирлари. 13.30 — Жаҳон халқларининг куйлари. 14.00 — Урон ва Волга ҳамкорлиги. 16.10 — Ёшларнинг талабларига биноан концерт. 19.00 — Саломатлик туман бойлик. 19.20 — «Юность Узбекистана». 20.25 — Рақс куйлари. 21.00 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 22.00 — Чорвадорлар учун концерт. 22.30 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 22.40 — Ч. Айтматов. «Бўтакўз» повести асосида радиоинсценировка.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142
Р. 13098. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 58.